

ՐԱՅԵՐԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI-WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. X, No. 13, June 23, 1928

Ճիլս 10, Նո. 13, Յունիս 23, 1928

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ

Մ. Թ. ԳՕԼԷՃԻՆ ՀԱՆ Ը ՀԱՁԸՐԸ

Մուհաճէրէթ էսնասընտա Այնթապ էհալիսի իլէ պիրլիբտէ գօլէճին մուալլիմլէրի վէթալէպէսի տէթէհճիր էտիլտիլինտէն գօլէճ գափատըլտը: Միւթարէքէտէն սօնրա Այնթապտա ճէմ օլան էրմէնի էհալի 1920տէթէքար եէքիւնէն Այնթապը թէքէթմէյէ մէճպուր օլտուգլարը իչիւն, արթըգ օրատա գօլէ իս տէվամընտա մանա գալմատը:

Պուռն իւզէրինէ գօլէճին իտարէ մէճլիսի վէրէիս Տօգ. Մէրիլ Հալէպտէ պիր մէքթէպ ի ալի աչըպ գօլէճին կէօրէճէյի իչի մուվազգաթէն օրտա տէվամ էյլէմէյի թաւմիմ էյլէտիլէր: Արթըգ «Մէրէքլի թիւրքիա Գօլէճ» իսմին տէ տէ պիր մանա գալմատըղընտան անըն իսմինն տէ տէյիլէմէյէ գարար վէրտիլէր:

Պու էսնատա տիկէր պիր թէպտիլաթ տահա վուգու պուլտու:

Մ. Թ. Գօլէճին Ամէրիգատաքի Միւթէվէլլիլէր Մէճլիսի (Պօրտ ալ Թըքսթիգ) ուզուլ միւղաքէրէտէն սօնրա 1927 Դեկտ. տէ, իչլէրի ահվալը Հազըրէյէ կէօրէ թէրթիպ էթմէք իւզրէ պիր թազըմ եէնի գարարլար գապուլ էթտիլէր:—

1. Պօրտ ալ Թըքսթիգ իսմինն տէյիլէպ, «Շարքը ը գարիպտէ թալիմ ու թէրպիյէ իչիւն վէրիլէն իսնէլէրին Միւթէվէլլիլէրի» (Trustees of Donations for Education in the Near East) իսմինն ալտըլար: Պուռլար եէտլէրինտէ պուռնան մէպլաղը ալ մազսէտինէ եանի թալիմ

ու թէրպիյէ վէ իսսթախանէ մազսէտինէ իսթիմալ էթմէք իւզրէ տէվամ էտէճէլէր:

2. Գօլէճին պիւթիւն մէսուլիյէթինի Հալէպտէքի իտարէ մէճլիսին տէվը էյլէտիլէր քիհէյէթ ի մէքլիւրէ էլտէ էտէպիլէճէյի մէպլաղ իլէ գօլէճ իչիւն իլէրի կէօթիւրսիւն:

3. Այնթապտաքի իսսթախանէյի տախի Ամէրիգան Պօրտ, Հալէպտէքի իտարէ Մէճլիսինն թահսինի իլէ իտարէ էտէճէք տիր:

Պու գարարլար նէթիճէսինտէ Հալէպտէքի իտարէ մէճլիսի, քի սապըգ Կիլիկիա Միուլթիւնը վէ շիմտի Սիւրիա Հայ Աւետարանական Միուլթիւնը թարաֆընտան ինթիխալ օլուլմուշ հէյէթ տիր, իչէ պաշայըպ պիր եէնի գանուլը էսասի թէտարիք վէ գօլէճին իսմինն «Հալէպ Գօլէճի»նէ թէպտիլ վէ Հալէպտէքի Ֆրանսա հիւքիւմէթինտէն րուխսաթ թահսիլ էթմէյէ թէչէպպիւս էյլէմիլլէր տիր:

Պու եէնի թէչէպպիւստէ չայան ը տիգգաթ նօգթալար չունլար տըր:

1. Մ. Թ. Գօլէճ պու եէնի իսմ վէ թէրթիպ ալթընտա քէնտի անանաթընը տէվամ էտէճէք տիր: Մազսէտի՝ միլլէթին պազայասը իչիւն վաղը, մուալլիմ, քահանայ, միւրշիտ վէ միւթէալլէմ ատէմլէր Հազըրլամաղա չալըմազ օլաճազ, օ՝ եինէ Հայ Աւետարանական քիլիսէլէրին միւհասէսէսի օլաճազ, օ՝ եինէ հիւրը պիր քիւրրէ ի հալատա հէր սընֆէհալիյէ քըրիսթիան թալիմ ու թէրպիյէսի վէրէճէք տիր:

3. Պօրտ Շիրէթիլինն անա գարըլ պիր մէսուլիյէթի եա սէլահիյէթի օլմայաճազ տըր: Պիւթիւն մէսուլիյէթ Հայ Աւետ. քիլիսէլէրին Միուլթիւնը թարաֆընտան թային օլուլմուշ հէք

սէնէ ու Միւսթիւնա քէնտի ըրփօթընը վերէնէ օլան մէղքիւր հէյէթին էլինտէ օլանադ տըր :

Պու հէյէթ նասըլ պիր դանուն ը քասսի հազըրլամըլ եախօտ նասըլ պիր Ֆէգըլթի թէտա-րիք էթմիշ եախօտ նէ տէրէնէ պիր տէրս փրօկ-րամըլ եախմըլ տըր , պու շէյլէրտէն տահա պիր խապէրթիզ եօդ տըր : Լաքին փէք կիւզէլ պիր թէրթիպ եախմաղա չալըշանադլարընա էմին իզ :

Անճադ պու սըրատա էն մուհրմմ սիւալ շու տըր , — Պօրտ ալ Մէնէնըրգ պու տէյիթմէնի չէ-վիրմէք իշիւն լազըմ կէլէն սույու նէրէտէն պուլանադ տըր :

Պիր գօլէն տուրտուրմադ գօլայ պիր իշ տէ-յիլ տիր : Օնա՝ միւնասիպ պինալար լազըմ : Այն թապտաքի գօլէն պինալարը շալէպէ կէթիւրի-լէմէզ : Օնա՝ մուգթէտիր պիր Ֆէգըլթի հազըր էտիւմէլի տիր : Էօյլէ պիր Ֆէգըլթի թէտարիք էթմէք վէ պէսլէմէք ազըր մէսարիֆ թալէպ է-տէր : Օնա՝ սէնէվի պիւտճէսինի գափաթմադ իշիւն արգասընտա տուրան վէ սէնէտէն սէնէյէ թազէլէնէն պիր սէրմայէ վէ իրատ լազըմ տըր :

Հիշ պիր գօլէն թալէպէտէն ալտըղը մէք-թէպ իւնրէթի իլէ իտարէ օլունամադ : Պու կիւն Ամէրիգա գօլէնէրինտէ վէ տար իւլ Ֆիւնուն-լարընտա պու իզթիսատի մէսէլէ էն ազըր մէ-սէլէլէրտէն տիր : Հէր թարաֆտան քէնտի սէր-մայէ վէ իրատլարընը արթըրմաղա չալըշայօր-լար : Պու գօլէն նէ՞ եափաճադ : Մահալլի էհա-լի պունը թէտարիք էտմէզ : Գօլէնին շիմտիքի սէրմայէսի պիւտճէսինէ քեաֆի տէյիլ տիր , Սիւրիանըն պիւթիւն էրմէնիլէրի պիրլէշաէ պու մէպլաղը թէտարիք էտմէզլէր . անլէրին էքսէրի կէշիմլէրի տէրտինտէ տիր :

Իշթէ իտարէ մէնլիսի պէօյիւք պիր վազլի-ֆէ վէ մուհրմմ պիր իմթիյադ էլտէ էթմիշ տիր , լաքին աճէպա պունըն իշինտէն եիւլ ազլըղը ի-լէ չըգապիլէնէ՞ք մի տիր : Շիմտիքի կիպի պիր Մէթթէպ ի Ալը տէյիլ , պիր Գօլէն տէվամ էթ-մէք տիր պու : Պիր գօլէն քի Սիւրիատա վէ տա-հա պաշգա եէրլէրտէ տազըլմըլ օլան , սալթ Հայ Աւետարանականլար իշիւն տէյիլ , իլլա պիւթիւն Հայութիւն իշիւն , սալթ Հայութիւն իշիւն տէյիլ պիւթիւն էհալի իշիւն , թալիմ ու թէրպիյէ մէրքէղի օլանադ , հէր տաիրէտէ միւր չիտլէր օրատա թէտարիք էտիլէնէք . ճիւմլէ ազ գային մէթթէպլէր օրասընը քէնտիլէր իշիւն

պիր իտէալ տէյու թանըյանադլար :

Իշթէ պուրատա օլ գօլէնին իսթիգալը մէ սէլէսի մէյտանա կէլիր :

Յ . Գ . Գ .

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ՀԱՅ ԱԽԵՏ . ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Պու Միւսթիւնըն 27ճի սէնէվի մէնլիսի պու տէֆա Յունիս 7տէ Փրապիտէնտէ ինթիմա էյ-լէտի : 13 քիլիսէլէրտէն վէ 12 միշընլարտան կէլ միշ օլան չօպան վէ մուրախիսալար վէ գատըն-լարըն վէ կէնճէրին շիւքէթլէրինին ներկայա-ցուցիչլէրի էփէյի պէօյիւք պիր հէյէթ թէշքիլ էյլէմիշ իտի : Հինգշարթի վէ Շարաթ կիւնլէ-րինտէ քիլիսէլէրէ աիտ մէսէլէլէր միւզաքէրէ էտիլտի վէ Ուրբաթ կիւնիւ Աւետարանչա-կանա թալիսիս էտիլմիշ իտի : Գիլիսէլէրին բա-փօրթլարը պու սէնէ քեաթիպ թարաֆընտան ինճալէն վէրիլտի : Անտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ Ամէրիգանըն պու շարգի էյալէթլէրինտէ պուլունան Հայ Աւետ . ճէմաաթ 4000 նուֆուս գատար օլուպ , պունլարըն բուհանի վէրկիլէրի թազրիպէն 25,000 տօլար կիպի պիր մէպլաղ օլույօր :

Պու քէրիւ Աւետարանչական Ընկերակցու-թիւնըն բափօրթը խէյլիճէ նազար ը տիգգաթ ճէլպ էյլէտի : Պու սէնէ զարֆընտա մէղքիւր Ընկերակցութիւնըն էլիլլէ 8000 տօլար գատար թէպշիր ի պէշարէթ իշիւն վէ 2000 տօլար գա-տար տա խայրիսահ մագսէտլէր իշիւն փարա ճէմ էտիլիպ սարֆ էտիլմիշ տիր : Պու կէշէն սէնէ զարֆընտա մէղքիւր Ընկերակցութիւնըն Ամէրիգան Պօրտ իլէ օլան գործակցութիւնը տալի մէվգի ի ինրայա գօնուլմուշ օլուպ միւշ-թէրիք օլարադ պիր դաշ մէնլիս տէ ազտ էյ-լէմիշլէր տիր : Պու միւշթէրիք մէնլիս «Էֆգէ-ֆիւթիվ Գաուսիլ» թէսմիյէ օլունուպ անտէ 5 ազա Աւետարանչականտան եանի էրմէնիլէր-տէն վէ 4 ազա Ամէրիգան Պօրտ թարաֆընտան պուլունույօր : Պիլ Ֆիլի միւշարէքէթ պու էօ-նիւմիւզտէքի Յուլիստէն պաշլայաճադ տըր : 1928-1929 պիւտճէսի եափըմըլ օլուպ 31,000 տօլարըլ պիր իշ իլէրի կէօթիւրիլէնէք քի պունըն 21,000 տօլարը Պօրտ թարաֆընտան վէ 10,000 տօլարը Աւետարանչական թարաֆըն-տան թէտարիք էտիլէնէք տիր : Պու միւշարէ-քէթ հէր թարաֆտան թազտիր վէ թահսին է-տիլմիշ տիր :

Աւետարանչական խտարէսինին վերտիյի տիկէր պիր խապէր տէ պու Ընկերակցութիւն իլէ Գալիֆօրնիա տաքի ալնի նէվտէն օլան Ընկերակցութիւնըն իթթիհաստ էյլէտիքլէրի օլմուլ տըր:

Տիկէր խօշ պիր խապէր տէ շու օլմուլ տըր քի, Աւետարանչականըն իճրաիյէ մէճլիսի Ընկերակցութիւնըն սըր քիթապէթիւնի տէր իւհտտէ էթմէք վէ քիլիսէլէրի վէ միշընլարը զիյարէթ էտիպ անլէրի թէշվիդ էթմէք իշիւն Վեր. Մ. Կ. փափազեանը տալէթ էթմիշլէր իտի: Միւթիւնըն պու իճթիմաը էսնասընտա միւմաիլէյհտէն կէլէն թէլէկրաֆ մէղքիւր տալէթի գապուլ էթմիշ օլտըղընը թէպլէր էթմիշ տիր: Շու հալտա Վեր. փափազեան Աւետարանչականըն վէ Վեր. Պետրքեան Միշընէրի Գառնսիլիմ քիթապէթիւնի տէր իւհտէ էյլէմիշլէր տիր: Պու եէնի թէտպիրլէր սայէսինտէ էրմէնիլէր արասընտաքի թէպլէր ի պէշարէթ իշիւն պու էօնիւմիւզտէքի սէնէտէ տահա զիյատէ շէվդ իլէ իլէրի կէօթիւրիւլէճէյիւնէ իւմիտ էտէրիդ:

Պու իճթիմալարտա փրօֆ. Լուիֆի Լեւոնեան տախի հազըր պուլունուպ Հայ Աւետ. քիլիսէլէրի մուհաճիր էրմէնիլէրէ տօղրու վազիֆէսի իւզէրիւնէ պիր նութգ իրատ էյլէմիշ տիր:

Պու մէճլիստէ գարար էտիլտի քի քիլիսէլէրէ հէր հանկի պիր ճիհէթտէն իանէ իշիւն միւրաճէաթ էտէնլէր էվվէլա Միւթիւնըն գործադիր ժողովունըն րէյիւնի թահսիլ վէ մէղքիւր հէյէթտէն պիր թալսիլէնամէ էլտէ էթմէլի տիրլէր: Պու փէք միւնասիպ վէ մագուլ պիր գարար իտի:

Պատ. Ե. Ճըրնագեան պու եաղընլարտա «Պայքար» տա վէ պազը սաիր կազէթալարտա նէշը էթտիյի պէնտլէրէ տաիր սէօզիւնիւ կէրի ալմագ եօլունտա մէճլիս հուզուրունտա պիր թահրիրաթ օղունտու:

Փրալիտէնտէքի Հայ Աւետ. ճէմաաթըն վէ չօպանլարը Վեր. Տէփօյանըն պու գատար պէօյիւք պիր հէյէթէ կէօսթէրտիքլէրի միւսաֆիրփէրվէրլիք շայան ը թագտիր իտի:

Միւթիւն հէյէթի տախի Փրալիտէնա քիլիսէ պինասընըն թամիրի իշիւն քիլիսէնին տիւշար օլտուղու պօրճը թախֆիֆ էթմէք իւզընէ արալարընտա 1000 տօլար իանէ ճէմ էյլէտիլէր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՄՈՒՎԱՅՅԱԳԻՅԵԹԻՆ ԹԷՃՐԻՊԷԼԷՐԻ

Թէքվ. 37. 1-23

Յովսէփին Թէքրիպէսի

Իշթէ մուվաֆֆադ պիր կէնճ, տիլպէր, եիկիթ, զէքի միւտէպպիր, սատըգ: Էսարէթտէ պիլէ մուվաֆֆադ: Ձէնկին էֆէնտիսինին հիւսն ի թէվէճճիւհիւնիւ գազանմը օլուպ պիր սարայտա եաշայօր վէ պիւթիւն սարայ քէնտի իտարէսինէ թէսլիմ էտիլմիշ տիր: Պիննէֆս քէնտի էֆէնտիսինին էֆէնտիսի օլմուլ տըր:

Լաքին օ՝ պու մուվաֆֆադիյէթի եիւզիւնտէն խուսուսի պիր թէճրիպէյէ մարուզ օլտը: Էֆէնտիսինին զէվճէսի քէնտիսինին հիւսնիւնտէն գապիւմը օլուպ, անը քէնտի արգուսընա էսիր էթմէք իսթէյօր: Հալ ու քէյֆիյէթլէր թէճրիպէ էտէնին թարաֆընտա իտիլէր: Յովսէփ կէնճ, գարը ճալիպ, սարայտա իքիսի եալընը պըրլար: Ֆազաթ Յովսէփ սըզը սըզըյա էմանէթէ սատըգ պիր քէթիւտա տըր: Պիւթիւն սարայ քէնտիսինին եէտ ի իտարէսինէ թէսլիմ էտիլմիշ իսէ տէ պու գատըն թէսլիմ էտիլմէմիշ իտի: Օն թէնպիլիւլէր տահա Մովսէսին էլինտէքի թաշ լէվհալարա եազըլմագտան չօգ էվվէլ չօլ իպրանի խանէտէ պու կէնճին գալպ լէվհալարը իւզէրիւնէ եազըլմը իտի: Պինաէն ալէյհ օ պու թէճրիպէ տալիասը էօնիւնտէ պիր գայա կիպի տուրտու: Քէնտիսինին իւզէթ ի նէֆսի վէ իպատէթ էյլէտիյի Ալլահըն իրատէթի անտէն պու թէճրիպէյէ զալիպ օլմաղը թալպ էտիյօրլար իտի: Յովսէփ պու մաթլուպաթա իթաաթ էտիպ, թէճրիպէյէ զալիպ օլտը:

Հայաթտա հէր պիր մուվաֆֆադիյէթ քէնտի իլէ պէրապէր խուսուսի թէճրիպէլէր տէ կէթիւրի: Մուվաֆֆադ օլան քիմսէ օլ մուվաֆֆադիյէթի պէս քէնտիսինին իճրա էթտիյիւնի զանն էտէրէք զուրուր վէ թէպզլիւմէ, խօտպին վէ նէֆս փէրէսթ օլմաղա թէճրիպէ օլունուր: «Պունտա քէնտիմ, գուվվէթ վէ ազլըմ իլէ մուվաֆֆադ օլտուլմ» տէյիպ, հազգ վէ հազիգաթ մէպտէլէրիւնի ունուտարագ՝ օլուր օլմաղ եօլտա պաշգա մուվաֆֆադիյէթլէր էլէ կէշիրմէյէ չալըշըր: Էլինէ կէշէն ֆուրսաթլար իլէ քէնտի նէֆսինին հէվէսլէրիւնի իզնա էթմէյէ սէվգ օլունուր: Եէնի վէ ճալիպ ալագալարտա պու-

լուծնողու իշխան օլ ալազալարըն քէյֆինի չը-
գարմադա թէճրիպէ օլունուր:

Լաքին հագիգի մուվաֆֆադիյէթ Ալլահըն
հայաթ փրօկրամընտա քէնտի մէվգիւմիդի թու
թապիւմէմիդ տիր: Հիւանիւ, ֆիրասէթի, հա-
գիգաթ վէ մէպտէլէրի պիդէ 0 վէրիւ, էօնիւ-
միւզտէ ֆուրսաթլարը 0 աշար: Պէշէրիյէթ պի-
դէ էմանէթլէր թէսլիմ էտէր: Պիդ տէ սատա-
գաթլա իշլէրիդ վէ մուվաֆֆադ օլուրը: Լա-
քին պու մուվաֆֆադիյէթի նէֆսիմիդ իշխան
գուլլանմադա վէ աթիյէլէրիմիդի քէյֆիմիդ
գուրպան էթմէյէ սէվգ օլունուր ըզ վէ պու պի-
դիմ թէճրիպէմիդ օլուր:

Հայաթըն հէր պիր չիւպէսինտէ հէր նէվ
մուվաֆֆադիյէթին պէրապէրինճէ թէճրիպէ
տէ կէլիւ: Պու թէճրիպէլէրէ դալիպ օլուպ է-
մանէթիմիդէ վէ վիճտան վէ Ալլահըմըզա սա-
տըզ գալմազ նէ՝ ճէլիլ պիր դաֆէր տիր: 0՝
մուվաֆֆադիյէթտէ մուվաֆֆադիյէթ տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՅԻՏԻՅԵՆԻՆ ԻՔՄԱԼԸ

«Յիտիյէ» նէ՞րէտէ պաշլատը վէ նէ՞րէ-
ման թէքմիլ օլանագ: Պիրինճի սիւալա ճէվապ
շու տըր, «վէ գարը իլէ սէնին պէյնին վէ նէս-
լին իլէ անըն նէսլի պէյնինէ ատավէթ վազ է-
տէրիմ. օ սէնին պաշընը էգէճէք սէն տախի օ-
նուն թօփուզունու ըսըրաճագսըն»: (Թէք. 3.
15): Պիր քիմսէ ալֆիլըզ վէ խէլասա նայիլ օլ-
տուզունտա «Ֆիտիյէ» թէմամիյէթէ էրմիշ օլ-
մազ: Պու գատարընա «ճանըն խէլասը», վէ
«էօլիւմտէն էօմիւրէ կէշմէք» թապիրի գուլլա-
նըլըյօր: «Յիտիյէ»նին քէմալէ էրմէսի պուն-
տան տահա իլէրիտէ տիր: էքիլմիշ օլան թանէ-
նին հասատ իլէ ալազասը օլտուզու կիպի, ֆա-
նի օլան ճէսէտլէրիմիդին տէ գըյամէթ իլէ ա-
լազատար օլտուզունու կէօրիւյօրըզ: Ա.
Գօրնթ. 15: 37, 38տէ օլ ճիսմէ «լայէ-
մութ», «ճէլալ քէսպ էթմիշ», «գուվվէթլէ
մէմլու օլան սէմալի ճէսէտ» թապիր էտիլիյօր:
«Յէսատտա էքիլմիշ, ֆէսատտան միւպէրա
օլարագ գըյամ էտէր», «Հայվանի ճէսէտ էքի-
լիր բուհանի ճէսէտ գյամ էտէր». «վէ թիւրա-
պինին սուրէթինի կիյինտիյիմիդ կիպի սէմա-
վինին սուրէթինի տախի կիյինէճէյիդ»: Պու-
րատա պահըմըզըն մուհիմմ նօգթասընա վա-
սըլ օլտուզ: «Իշթէ սիգէ պիր սըրը սէօյլէրիմ,

ճիւմլէմիդ ույումայաճաղըզ ամմա ճիւմլէմիդ
սուրու ախըրտէ, պիր անտէ, կէօզ գըրվմասըն-
տա թէպէտտիւլ էտէճէյիդ, պու Ֆանի օլան լա-
յէմութլուզու կիյմէք կէրէք տիր»: Տիւնեա-
մըզ իւզէրինտէ եաշամագտա պուլունան միւ-
մինլէրին էօլիւմ կէօրմէքսիդ անի թէպէտտիւ-
լէ օղրայարագ գըյամէթ ճէսէտի թէսմիյէ է-
տիլէն սէմալի ճէսէտի կիյտիյիմիդ անտէ, էվ-
վէլճէ Բրիստոստա վէֆաթ էթմիշ օլարագ, օլ
պիր ալէմէ ինթիգալ էտիլմիշ օլան բուհար
տախի քէնտիլէրէ մախսուս օլան սէմալի ճէ-
սէտլէրինէ պիրլէշէրէք գըյամ էտիյօրար վէ
պունա Եննի Ահա լիսանըլա «ճէսէտին ֆիտի-
յէսի» թապիրի վէրիլիյօր, (Բօմ. 8, 3. էֆս. 1:
14. Լուզ. 21: 28): Բի պու անտէ հէմ ճան վէ
հէմ տէ ճէսէտլէրիմիդ քեամիլ «Ֆիտիյէ»յէ մա
լիք օլարագ (Ա. Սէլանիկ 4: 13-18) ճէլալինէ
գալուշտուզլարը խէլասքեար Յիսուս Բը-
րիստոսլարընը պու աղիմ ֆիտիյէսի վէ անը իթ
մամ էթտիյինտէն տօլայը էլլէրինտէ պիրէր
թամպուր վէ մուգատտէսլէրին տուալարըլա
օլան պուլուր իլէ տօլու ալթուն թասլար պու-
լունան տէօրթ զիրուհ վէ երկիրմի տէօրթ
իւթիյարլար (քի պունլար մութլու վէ միւպա-
րէք թէսմիյէ էտիլէն պիրինճի գըյամէթին իլք
մահսուլու օլուպ էօթէտէն պէրի աղիլէրէ վատ
էտիլմիշ օլան պիւթիւն միւքեաֆաթլար, էն եիւ
ճէ փայէլէր վէ թաճլարա թային էտիլմիշ վէ
անլէրի պէօյլէ իհրագ էթմիշ քիմսէլէր օլտուզ-
լարընտան, պու գապիլտէն օլան սայըսըզ միւ-
մինլէրէ վէքեալէթէն) Գուզունուն հուզուրըն-
տա եէրէ գափանտըլար, վէ պիր եէնի թէսպիհ
(Ֆիտիյէ իւհհիսի) թէրէննիմ էտէրէք քիթա-
պը ալըպ միւհիլլէրիլի աշմայա լայըզ սըն չիւն
քի գէպհ օլունտուն, վէ գանըն իլէ պիլի Ալա-
հա հէր գապիլէ վէ լիսան վէ գալմ վէ միլլէթ
իշինտէն սաթուն ալտըն, վէ պիլի Ալլահըմըզըն
հուզուրընտա մէլիլէր վէ քեահինլէր էյլէ-
տին: Պիդ տախի գէմին իւզէրինտէ սալթանաթ
էտէճէյիդ տէրլէր իտի (Վահ. 5: 8-10), կէօ-
րիւյօրուզ քի ճանըմըզ խէլաս էտէն Չաթ անըն
գաֆէսի օլան ճէսէտիմիդի ֆանի օլտուզուն-
տան տօլայը իշինտէքինի ալըպ անը պիր թա-
րաֆա աթմայօր, իլլա օնու Ֆանի օլմայան պիր
ճէսէտէ թահվիլ էտէրէք քէնտինին օլտուզու
մահալտա սագլայըզ ճէլալինին մէտհի իշխան իս
թիմալ էտիյօր: Իմտի սէն հէր քիմ իսէն, հա՞ն-
կը շէյլէրէ էսիրսէն, գէվգ ու սէֆայա՞, շէհ-

վանի արգուլարա՞, թամաա՞, մօտափեղէսթ-
լի՞յէ, միւսքերաթա՞, թիւթիւնէ՞, հօվքէյէ՞,
հալանա՞, սատագաթսըզլըղա՞ մը, էյի պիւլը-
սին քի պու պէտ խուլար իւթինտէ սէնի չօդ
լէթաֆէթլէ ճէզպ էթտիլէր իսէ տէ, պիւ արիւ-
րէ պիւթիւն մէվճուտիյէթինէ վէ իրատէթինէ
հաքիմ օլարագ սէնի էսիր էթտիլէր, վէ չիմտի
անլէրին էսարէթ վէ հիւքմիւնտէն պիզար օլա-
րագ՝ եագայը գուրթարամայաճագ հալէ տիւշ-
տիւն, Ալլահն թէրթիպի՝ Յիսուս Գրիստոս վէ
Անըն գանը, վէ Րուհ իւլ Գուստուս գուվլէթիյ
լէ թէճհիզ էտիլմիշ օլան «Ֆիտիյէ» սէնի պու-
լարըն էսարէթ վէ իւզէրինէ օլան հաքիմիյէթ-
լէրինտէն քեամիլէն ազատ էթմէյէ քեաֆի վէ
վաֆի տիր, անա իման էյլէ :

ՏՕԳ. Գ. Թէֆեւն

Սքանալ

ՔՐԻՍՏՈՍ ՊԻՐ ՇԷՅ ԵԱԶՏԸՐ ՄԸ

Էլիմիզտէ Քրիստոսն էլի իլէ եագըմըն նէ
պիր քիթապ նէ տէ պիր քէլամ վար տըր : Օնուն
պիր տէֆա չօլ զինատա թութուլան գարը քէն-
տինէ կէթիլիլտիլինտէ էյիլիպ փարմազ իլէ եէ
րէ եագը եագմըն օլտըղը զիբը օլունուլօր իսէ
տէ, եագըլանըն նէ օլտըղըն պիլմէյօրըզ : Րիւզ
կիւար վէ ատէմլէրին այագլարը օլ եագըլանը սի
լիպ պօղտը : Լաքին եինէ տէ Քրիստոս հէմ եագ
մըն, հէմ տէ քէնտի թապիլէրինէ եագմաղը էօյ
րէթմիշ տիր :

Շօլ էյիլիպ եէրէ եագը եագտըղը վագթտա
եանընտա տուրան գարընըն գալպինէ տէ եագ-
տը, վէ օ եագը պօղուլմատը : Օրայա մաղֆի-
րէթ, սէլամէթ վէ եէնի հայաթ եագտը : Անտէն
սօնրա հէր քէս օլ իպարէլէրի օլ գարընըն հայա
թընտա օղուտուլար : Օ՝ Պետրոս վէ Յովհան-
նէսէ եագը եագմաղը էօյրէթտի վէ անլէր ա-
ճայիպ ըիսալէլէր եագտըլար : Սաուլ տախի ա-
նըն մէքթէպինտէ թալիմ օլունտու : Անըն գալ-
պինէ եագտըղը աճայիպ շէյլէրի օ քէնտի ըի-
սալէլէրինտէ թահրիբ էտիյօր :

Զօգ քիթապլար վէ գըլմէթլի թիրշէլէր զայ
օլտը կիթտի. լաքին Քրիստոսն չու տէհրլէր
գարֆընտա քէնտի թապիլէրինին գալպինէ վէ
հայաթընա եագտըղը հագիլաթլար տէհրտէն
տէհրէ եաշայըպ կէլմէքտէ տիր :

Անըն մուհապէթիլին գալպլէրէ եագտը-
ղը իւհամլար, քէնտի շախսը իլէ ըուհլարտա

հասըլ էթտիյի տուլար վէ իւհհիլէր պու կիւն
հէր քէս թարաֆընտան օղունուլմագտա տըր :

Օ չիւրիւյէն քեաղըտ իւզէրինէ գուրուլուպ
կէչէն միւրէքքէպ իլէ տէյիլ, իլլա քէնտի ըու-
հու իլէ գալպ լէվհալարը իւզէրինէ եագտը վէ
հալա եագըլօր վէ անըն եագտըղը հագիլաթլար
օլ ըուհլար կիպի էպէտի տիրլէր :

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԶԻՉԷՔ ԻԼԼԷԹԻ

Ինսան ճինսինին էն պէօյիւք պէլալարըն-
տան պիրի տէ չիչէք իլլէթի օլմուշ տըր : Տէհր-
լէրճէ պէշէրիյէթէ թասալլութ էյլէյիպ եիւզ-
պինլէր իլէ գուրպանլար կէօթիւրմիւշ եախօտ
սագաթլար վէ քէօրլէր պրագմըն տըր : Պու իւ-
լէթ թա կէչէն ասրա գատար պիւլա մանի մուխ
ըրպ իշինէ տէվամ էյլէմիշ իտի. թա քի իւմ իմ-
տատա եէթիշիպ անը զապթը ալթընա ալապիւ-
տի վէ արթըզ քէնտի տէհշէթ վէ չիտտէթինի
զայպ էյլէմիշ տիր : Զիչէք իլլէթի տախի պու
կիւն գապթ օլունմուշ ճանվէրլէր կիպի սայքի
զիյանսըզ հալա կէլմիշ տիր :

Զիչէք տախի միզրօպը օլան վէ զայէթ պու
լաշկան իլլէթլէրտէն պիրի տիր քի շէհրլէրէ վէ
էօլքէլէրէ սիրաէթ էտիպ գըթալ իճրա էտէն
էօլիւմ մէլէյի կիպի մասուլմարտան պաշլայըպ
պէօյիւք քիւշիւք էսիրկէմէյէրէք, թէլէֆ էյ-
լէր իա գուրթուլանտա օլսա վիճուտընտա ա-
լէլիսուսուս եիւզիւնտէ չիրքին պէրէ եէրլէրի
պրագըր, եախօտ սիւրիւ սիւրիւ քէօրլէր թէրք
էտէր իտի : Քիմսէ օնտան մուհաֆագա օլմագ
եօլլարընը պիլմէզ վէ թէպապէթ ֆէննի անըն
գարշըսընտա աճիզ տուրուր իտի : Զիչէք իլլէ-
թի Քրիստոստան 2000 սէնէ էվվէլ Զինտէ մէվ-
ճուտ օլտուղունա տաիր գայտլար վար տըր :
Մըսըր մուհիալարը քի Քրիստոստան պիր գաշ
պին սէնէ էվվէլին էսէրլէրի տիրլէր, օնլարըն
պագըլարընըն եիւզիւնտէ տախի չիչէք պօղուզ-
լարը նշանը կէօրիւմիւշ տիր :

Օնընճը ասրտա Արապլար արասընտա թէ-
պապէթ վէ պագը ֆէննիլէր իլէրի կիթտիլինտէ
պիր Արապ թապիլ օնու թարիֆ էտիյօր : Պու
էն իւք ֆէննի թարիֆ տիր : Օնտան սօնրա իս-
չալիլէր վասըթասըլլա էվրօփայա կէթիլիլիպ
պուլաշմըն վէ օ վագթ Ֆրանսատա, իթալիատա

վէ սաիր եհրլէրտէ եիւզ պինլէրճէ գուրպան կէօթիւրմիւշ տիրւր :

1520 թարիխինտէ Աֆրիգատան կէօթիւրիւլէն պիր սիյահ էսիր վասըթասըլա Մէքսիգոյա կիրմիւշ վէ օ գատար եայըմըլ քի ազ վազթ զարֆընտա իւշ պուշուզ միլիօն եհրլի Ամէրիգալըլար թէլէֆ օլմուշլար տըր :

1649տա Պօսթօն թարաֆլարընտա գուհուր էթմիւշ թապիրի էվրօփատան կէլէն պիր եօլճու վասըթասըլ իլէ նազլ օլունմուշ վէ փէք չօգ թէլէֆաթ վէրտիլինտէն տօգթօրլար պիր չարէ աւրամագտա օլմուշլար :

17ինճի ասրտա պունու զապթ էթմէք իչիւն եափըլան ճէհուլէր պօշա կիթմիւշ տիր : Էնճամ ճէնէր իամինտէ պիր Ինկիլիզ թապիւլ օնըն աւըսընը պուլմաղա մուվաֆֆազ օլուպ պէչէրիյէթի պու պէլատան գուրթարմըլ վէ քէնտիսի տախի ինսան ճինսինին վէլի Ի նիմէթլէրի սըրասընա կէչմիւշ տիր :

Ճէնէրին պու աշըլը նասըլ պուլտուղու տիգզաթա չայան պիր վազաա տըր : Օ վազթլար չիթթճիլէր պիլիւրլէր իմիւշ քի թամ չիչէյին գապարճըլը կիպի պիր պէրէ ինէքլէրին մէմէսի իւզէրինտէ չըգար իմիւշ . վէ պու եարա չօգ տէֆա սիւտ սաղանլարըն փարմաղընա պուլաւըլ , օրտան կէչէր իմիւշ : 1774տէ Ճէթսի իսմինտէ պիր քէօյլիւ պու ինէյին մէմէսի իւզէրինտէք չըպանտան ճիրահէթ ալըպ գարըսընա վէ չօճուզլարընա աշըլար : Պունու պազըլ քէօյլիւլէր իշիտիր վէ էօյլէ պիր իթիգատ հասըլ օլուր քի պունլար արթըզ չիչէք խասթալըլընա թուլթուլմաղլար վէ պաշգալարը տա թէճուրիւպէ էյլէր , լաքին Ֆէննէն պունուն Փախտէսի օլուպ օլմատըղընը թապիրի քիմսէ իսպաթ էտէմէզ :

Պու վազթլարտա Ճէննէր 16 եաշընտա օլուպ պիր տօգթօր եանընտա չըրազ իմիւշ : Պիր կիւն քէօյլիւ պիր գատըն տօգթօրա կէլիպ չիչէք իլլէթի հազըլընտա սէօզ օլտուգտա քէնտիսինին ինէքտէն ալըպ աշըլանմըլ իտիլինի վէ չիչէքտէն գօրգուսու օլմատըղընը սէօյլէր : Պու սէօզլէրէ հէր նէ գատար տօգթօր էհէմիլիյէթ վէրմէզ իսէ տէ Ճէննէրին խաթըրընտա գալըլ վէ սէնէլէր սօնրա տօգթօր օլտուգտա պու թէճուրիւպէյի իլէրի կէօթիւրիւր :

1796տա պիր սիւտճիւնիւն փարմաղընտաքի պէրէտէն ճիրահէթ ալըպ 8 եաշընտա չօճուղուսնա աշըլար : 20 կիւն սօնրա եինէ օ չօճուղունու

չիչէքտէն թուլթուլմուշ պիր ինսանըն եարասընտան ալըպ աշըլար , չօճուզ խասթա օլմազ :

Իշթէ պէչէրիյէթէ էն Փախտէլի օլան իճատլարտան պիրի պու թէճուրիւպէ իլէ պաշլամըլ տըր : Ճէննէր սէնէլէրճէ չալըլըպ աշըլարը միւնասիպ վէ թէմիզ հալա գօյմաղա սայ էտէր վէ էնճամ տօգթօրլար հիյէթի հուզուրունտա կէօսթէրիպ մէյտանա գօր : Ինկիլթէրրա փարլամէնթի տէրհալ 30 պին Ինկիլիզ լիւրասըլ քէնտիւնէ հէտիյէ վէրիլմէսինէ գարար վէրիւր :

Այնի գէմանլարտա 1800 թարիխինտէ Հարվըրտ փրօֆէսօրլարընտան Ուօթըրհալ , քէնտի չօճուղունու աշըլալըպ իքի հաֆթա սօնրա չիչէք իլլէթինէ մախսուս խասթախանէյէ չօճուղունու եօլլալարազ եիւզլէրճէ իլլէթիլէր արասընտա եաթըրըր վէ չօճուզ խասթա օլմազ :

Աշը նէ՞ սուրէթլէ ինսանը չիչէք իլլէթինին հիւճմիւնտէն խէլաս էտիյօր : Պու տախի հալթըն պիր սըրըր տըր քի անճազ սօն լուպ աւըրտա անչաշըլապիլմիւշ տիր : Էվվէլլէրի սատէճէ մուհաֆազա էտիյօր իտիլինի պիլիւրլէր վէ նասըլ իտիլինի անլամաղլար իտի : Շիմտի իսէ անլաշըլտը քի գանտա պուլընան եիւզպինլէրճէ պէյազ քիւրրէճիքլէր գանա կիրէն իլլէթ ճըրմլարընա հիւճմ էտիպ անլէրի թէլէֆ էտիյօրլար : Այնի գէմանտա պու ճըրմլարըն գանտա տէօքտիլիւ գէհիլլէրի տէ թէչսիրսիզ գըլմազ իչիւն գանտա պիր փանղէհիւր հասըլ օլույօր : Կէրէք պու միգրօպ էօլտիւրիւճիլէր , կէրէք պու փանղէհիւր տիւշմէն օլան ճըրմլար գանա կիրմէզ իսէ իչէ պաշլամալար վէ մէյտանա չըգմալարլար . վէ պիր տէֆա չըգարլար իսէ գանտա օ մուհաֆըզ գուվլէթ գալըլար : Շէօյլէ քի սօնրատան կէլէն եա պուլաշան իլլէթ թօխուլմլարը պու մուհաֆըզլարը քէնտի գարշըսընտա պուլուլար : Իշթէ պու եօլ իլէ մուհաֆազա էտիյօր :

Էվվէլլէն աշըլար թօզ հալինտէ հազըլըլանըլ եախօտ պիր չըպանտան ճիրահէթ ալընըլ օլ պիրինէ աշըլանըլ իտի : Պու ուսուլ իւզըլ չօգ տէֆա աշըլ թէմիզ օլմազ վէ եախօտ պաշգա իլլէթլէրին պուլաշմասընա սէպէպ օլուր իտի . չիմտի իսէ պու չիչէք իլլէթի միգրօպլարը ալընըպ քիմիախանէտէ ալըլտըղտան վէ պաշգա հէփ ճըրմլարտան թէմիզլէնտիքտէն սօնրա հէլարէթտէն կէչիլիլէրէք գափալը ճամ պօրուլար իլէ եօլլանըլըլ : Հիւքիւմէթ օ աշըլարըն թէմիզ

լիւնէ տիգզաթ վէ նէգարէթ էյլէր վէ օ ճամ պօրուտան տօղրուտան աշը եափըլըր :

Ճէննէր պէշէրէյթիւն էն պէօյիւք վէլի ի նիմէթլէրի արասընտա տըր : Վէֆիյաթըն նիսպէթի 100տէ 70տէն եիւզտէ 5է թէնդիլ օլմուշ տըր , օ տա իհմալիյէթ սէպէպիւնտէն տիր : Հէր քէս շիմտի հիշ տէյիլ 7 սէնէտէ պիր տէֆա աշըլանմազ կէրէք տիր :

Ա . ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՏՕՂՐՈՒ ՏԻԻՇԻԻՆԵԼԻՄ

Պիզ պու պէնտ իլէ շու կեանտա պիր Հայ Աւետարանականներն արնընա «կրօնամուլ», «նեղմիտ», «ապագայնացած» եաֆթասընը եա փըշտըրմաղը մարիֆէթ զանն էտէնլէրին զաղիյէսի տօղրու օլմատըղընը կէօսթէրմէյէ չալըշաճաղըղ :

Պու կիւն հիշ պիր հագիզի Հայ Աւետարանական՝ վալիտէ քիլիսասընա տօղրու տէրին պիր հիւրմէթսէն ֆարզլը պիր հիսսիյաթ թաշըմատըղընա միւթէրիզլէրիմիզի հէր փահա իլէ թէէմին էթմէյէ հաղըր իզ : Քէզալիք հէր ճիտտի վէ տիւշիւնէպիլէն Լուսաւորչականըն Հայ Աւետարանականլարա տօղրու «Գանըմտան զան», քէմիլիմտէն քէմիք՝ պիրատէր վէ հէմշիւրէ» նազարըլա պագաճաղընտա զէրրէ գատար չիւպհէ ճայիզ օլամազ : Թապիի, հէր իքի թաւափտա տար ֆիքըրի պիր ագալիյէթ օլմուշ օլապիլիւր . իշիմիզ օնլար իլէ տէյիլ : Պահսըմըզ հէր իքի թարաֆըն գիտակից վէ միւթէֆէքէր զըսմը հագգընտա տըր :

Ալէլումու Հայ Աւետարանականլարըն վալիտէ քիլիսայա վէ պու սօնրաքիլէրին տէ հվէլէթիլէրէ լազըմ օլան իրիսթիան միւսաատէքեարլըղը իլէ պագամատըղլարը մաղիյէ աիտ պիր պապ տըր : Շու իմա օլունան հալ օլ վագթըն թարաֆէյն մտայնութիւնը իսէ , մաղընըն էսէֆէնկիզ սահիֆէլէրինի չէվիլէրէք թարաֆէյնտէն զէյր ի մէսուլ ֆիքըրլէրի ճէրիհէտար էտէճէք իմաթլարտա պուլունմազ լուզումսըզ վէ հաթթա մուզիլըր պիր թէշրիհ ամէլիյաթը օլտուղու կիպի, պու տար ֆիքըրլէրի սալթ պիր թարաֆա աթֆ էթմէք տէ հագգ վէ տօղրու տէյիլ տիր : Եօզ էյէր իմա օլունան թէաասիւպ հալ ը հաղըրա, հաթթա եաղըն մաղըրա պագըլօր իսէ , պիզէ կէլիւր քի ասըլ թէաասիւպ պու գաղիյէյի սէտտ էտէնլէրտէ տիր : Սօն

օթուզ սէնէլիք պիր միւտտէթի ալաճագ օլուրսագ , միւսաատէսիզլիք բուհընըն հէր իքի թաւափտա արատա պիր բու նիւմա ի զուհուր էթմէսինէ լազմէն իւմիւմի մէյլ միւսաատէքեարլըղա տօղրու օլմուշ տըր : Համիտեան գըթալլարտան պէրիտէ իքի քիլիսալար արասընտա եէքտիկէրինի անլամաղա , հաթթա իմքեան հուտուտը տախիլիւնտէ թէապիլիւն վէ միւշարէքէթէ տօղրու մուհիմմ ատըմլար ալընմըջ օլտուղընա սէվիլիւր իզ : Հէր նէ գատար թէքմիլ իթթիհատ վէ իթթիֆագտան հալա էփ էյի ուպագ իսէք տէ , քիմ պիլիւր , մէսէլէնին նիհաթէթ օրատա գարար գըլաճաղընը իւմիտ էթմէք տէ սըրֆ պիր իւթօֆի տէյիլ տիր տէյու տիւշիւնիւրիւմ : Փրօթէսթանթ մշախլաթը ալէյհիւնտէ օլան պու հագգսըզ հիւճմլէր պու արզու օլունան միւտտէթի կէրիյէ վուրմագտան պաշգա պիր մագսէտէ խըզմէթ էտէմէյէճէք տէյու զօրգարըղ :

Իքի յարանուանութիւնլարըն միւսթագպէլ ալագալարը հագգընտա քէնտիմ իշիւն շու նիք պին վաղիյէթի ինթիսապ էթմիշ օլտուղում հալտէ , մէսէլէյէ սալթ հիսսիյաթ իլէ եագալաշմայըպ , իլլա թէքմիլ «իրատես» (հագիգաթ ը հալը կէօրէն) օլմագ իսթէր իսէք , շու պիր նօգթայա տա տիգզաթ էտիւմէլի տիր , եանի իքի յարանուանութիւնլար պէյիլիտէ միւշահէտէ օլունան թէգարըրուպ ալամէթլէրինին թապիաթընը վէ պունը մէյտանա կէթիլէն էսպապը տօղրու անլամագ , թահլիլ էթմէք լազըմ տըր տէմէք իսթէրիմ : Էյէր շու հալ , հիշ տէյիլ Աւետարանականլար թարաֆընը տիւշիւնէրէք , Հայ Աւետարանական քիլիսասընը հէմշիլիք քիլիսալարտան թէֆրիզ էտէն էսասի մէպտէլէրի վէ վաղիյէթլէրի թէմեիզ էթմէք գապիլիյէթիւնին էքսիլմէսի , հայաթ ը բուհանիյէնին թապիաթը վէ չէրաթի խուսուսուտա գանըլարըն զաիֆլէնմէսի նէթիճէսի իսէ , պէն քէնտիմ պունա թէրագըզ վէ թէնէվիլըր նազարըլա պագամայաճաղըմ իթիւրաֆա մէճպուր իմ : Տիկէր թարաֆտան էյէր ճիւմլէ Հայ Աւետարանականլար , պատուելիլէր , խօճալար շու «Հէր շէյի տիւզ կէօրմէք» հալինէ եէթիւմէյին՝ ճէ արնլարնտան «կրօնամուլուգ» տամղասը տա սիլիւմէյէճէք իսէ , տէմէք իշիմիզ վար :

Պանա կէլիւր քի շու թարաֆէյն իշթիրաք , միւսաատէքեարլըզ վէ թէապիլիւն մէյլիւն պէլ-

լիճէ սէպտեմբերինտէն պիտի միւշթէրէքէն չէք տիյիմիդ թէատտի, էլէմ վէ մուզայազալար, էվվէթ, թարաֆէյն վէրտիյիմիդ չէհիտէր սլմուշ տըր: Եէքտիկէրէ տողրու հիսսիյաթտա մէյտանա կէլէն շու մէսէրէթպախշ թէպտիլաթտա ազլի իւնսիւր տէ վար իսէ տէ (քի պուռնա պիրադտան կէլէճէյիդ) հիսսի իւնսիւր տահա իւմիւմիւ տիր տէյէպիլիլիդ, գուվվէթլի տէյէմէզսէք պիլէ: Պունու պիզզաթ մէօթէրիլլէրին եազմազ ուսլուպլարընտա կէօրէպիլիլիդ: «Իբր նահատակ ազգիս տառապեալ մէկ զաւակը», «Ես աղէտին առթիւ անոր քաշած տառապանքներուն մօտէն տեղեակ եմ», եւն.:

Շու հոգեբանական արայիմ թագպիւհ օլու նաճագ պիր հալ տըր տէմէք իսթէմէյօրուզ հաթթա փէք թապիի վէ իֆրաթա կէօթիւրիւլմէզսէ, Ֆաիտէլի տիր տախի:

Հոգեբանական իւնսիւրիւ զիքր էտէրէքէն, անտէն տահա մուհիմ օլան ազլի եախօտ թալիմի (էտիւքէյըն) իւնսիւրիւ ունութմայալըմ: Հագիզաթ խաթրը իչիւն իթիրաֆ էթմէյէ մէճպուր իմ քի Իողրքական քիլիսասընտա տողմուշ թալիմ օլունմուշ օլանլար, Լուսաւորչական քիլիսանըն էսասի ազայիտինտէն, անըն թարիլիին տէն, կէլմիշտէ չէքտիյի թէատտի, վէ պու թէատտիլէր իչինտէ իպրազ էթմիշ օլտուզու մէթանէթ վէ չէհիտիլէք ըուհընտան միգտար ը քեաֆի խապէրտար տէյիլ իտիլէր. պինաէն ալէյհ անլէրին վալիտէ քիլիսայա տողրու անտարբերութիւնլարը (էյէր պուռն թէասալ թէս միյէ էթմէք ճայիլ իսէ) պիր տէրէճէյէ գատար թէպիրիյէ օլունապիլիլի: Պու հալ էլ եէվմ կէնիշ պիր միգեաստա Հայ Աւետարանական սաֆլարը արասընտան զաիլ օլմուշ տըր տէյէպիլիլիդ: Իշթէ պու էմր ի թէնէվվիւր իչիւն էն չօզ քրէտիլի պէն քէնտիմ միւթէրիլլէրին թէնգիտ վէ կրօնամու տէյու հիւքմ էթտիլի Փրօթէս թանթ մշակոյթա վէրմէյի քէնտիմ իչիւն մուգատտէս պիր վազիֆէ սայարըմ: Պունու քէնտիմ իչիւն իտտիա էտէրէքէն քէնտիմ կիպի Այնթապ գօլէճինտէ թալիմ գապուլ էթմիշ վէ թալիմ էթմիշ օլան պիր չօզ ըէֆիդ վէ իշտաշլարըմ նամընա տա իտտիա էթմէքիլիյէ չէքինմէմ:

Սահիհ տիր քի Քրիսթիանլըղըն իսպաթլարը տէրսի եանընտա պիր տէ Հայ Առաք. քիլիսանըն թարիլի վէ ազայիտի հագզընտա պիր գա-

սընթացք օլսա էյի իտի: Անճագ շուրասընը ունութմայալըմ քի հէր նէ գատար վալիտէ քիլիսայը պիզէ թանթթագ թարիլիլլէ պիր շէյ հաիլըմտը իսէ տէ, անա տողրու թալէպէյի նախապաշարել էտէճէք պիր մէսլէք տախի թու թուլտուզու կէօսթէրիլլէմէք: Գօլէճ իլէ օլան 15 սէնէլիք պիր ալազամտա նէ' միսիօնէրլէրտէն, նէ' տէ խօճալարտան պիրինին աղլընտան վալիտէ քիլիսամըզ ալէյհինտէ պիր թէք նամիւսաիա քէլամ իշիթտիլիմի տէրիսաթր էտէմէմ:

Գօլէճին մագսէտի յարանուանական տէյիլ իտի: Վէրիլէն տինի թալիմ սըրֆ ըուհանի վէ ինճիլի իտի: Տուա մէճլիսլէրինէ կիթմէք իսթիյարի օլուպ պիզզաթ Լուսաւորչական պիրատէրլէր մէմնուռիյէթլէ կիտէրլէր իտի:

Կէնիշ Ֆիքրիլիլիք եա տար Ֆիքրիլիլիք մէսէլէսինէ կէլինճէ Աւետարանական մշակոյթըն տար Ֆիքրիլի օլմատըղընա էն միւնասիլ պիր տէլիլ վէ իմարէ Աւետարանական մէքթէպլէրտէ թալիմ վէ թէալիլմ էթմիշ օլուպ տա պու կիւն օլ մշակոյթը տար տէյու հիսս էտէնլէր տիր: Պու հիսսիյաթլարընտա ճիտտի օլտուգլարընը Ֆարզ էտէրէք, ալտըզլարընտան տահա կէնիշ պիր մշակոյթա իշթիյազլարընը նէրէտէն ախդ էթտիլլէրինի պիզէ իյզահ էթմէլէրինի արզու էտէր իլ: Պու եուանդոտ ազգասէրլէր գալպլէրինտէ ալէվիլի տէյու կէօրիւնէն հրպպ ը վաթանըն (միլլի ֆէլաքէթլէրին հասըլ էթտիլի թէէսիր տալիմ պու օլմուշ տըր) թէէսիրի ալթընտա, մէսէլէլէրէ սէրին պիր Ֆիքր վէ պիթարաֆ պիր ըուհ իլէ պագաճագ եէրտէ, հագիզաթը հիսսիյաթա պօղտուրարագ եազլպ սէօյլէյօրլար, վէ շու միլլի աֆէթ իչիւն տէ զանն էտէրսին «քաւութեան նոխազ» տէյու Փրօթէսթանթ մէքթէպլէրինի կէօսթէրէրէք, շու «ազգային աղէտին» (վէլէվ Փրօթէսթանթ թալիմի զանն էթտիլլէրի կիպի «տար» օլմուշ օլսա պիլլէ) անըն իլէ պիր ալազասը օլմագ իտիլինի կէօրէմէյէճէք գատար մանթըզ վէ տողրու տիւշիւնմէք գապիլիլիյէթինտէն մահրումիլլէթլէրինի էլէ վէրմիշ օլույօրլար: Պունլարա տողրու աճըմպղտան պաշգա պիր հիսսիմիլի եօզ տուր:

Յ. Վ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ԱՄԵՐԻԳԱՆԸՆ ՎԻԻՍԱԹԸ ՎԷ ԷՎՐՕՓԱ

Ա.

Պիզ պու մէմլէքէթէ կէլիյոր Իքէն, կէօյա 30-40 պին նուֆուս սէքէնէսի օլան պիր շէհրէ կիտէնէ կիպի, պու մէմլէքէթտէ օլան խըսըմ վէ տօսթլարընա սէլամ Եօլլայանլար վէ պիզ-զաթ սէօյլէմէք իզգրէ պիր թազըմ սըփարըշ-լարտա պուլունանլար ազ օլմատոր: Պիզ անլէրէ ճէվապէն՝ «Օ մէմլէքէթտէ էտրէսսիզ պիր ա-տէմ եա պիր մահալ պուլմազ միւմքին տէյիլ տիր» տէտիյիմիդտէ, Ֆիքըրէրինտէ գալտըղը-նա կէօրէ պիր շէհր եա պիր սօգազ իսմի գիքըր էթմէյէ չալըշըյոր իտիլէր: Տահա աճայիպի շու տըր քի, պիզ պուրայա կէլտիքտէն սօնրա երին պազըլար պիզ 1000-1500 միլ ուզազ շէհրլէր-տէ օլան քիմսէլէր իլէ կէօրիւշմիլի, վէ քէն-տիլէրին լէհինտէ պազը շէյլէր սէօյլէմէմիլի՝ պիզտէն րիճա էթմէքտէ պուլունտուլար:

Իշթէ պու կիպի շէյլէ ր տէ Ֆիքըրտէ օլա-րազ՝ պու մէմլէքէթի էվրօփա իլէ ումումի վէ խուսուսի թարգսա մուզայէսէ էթմէք իսթէր իզ:

Ամէրիգա 3,027,000 միւրապպաա միլ ա-րազիսի վէ 120 միլիօն սէքէնէսի օլան փէք վա-սի պիր մէմլէքէթ տիր: Պու մէմլէքէթ 48 վի-լայէթլէրէ թազսիմ օլունմուշ օլուպ հէր վիլա-յէթ ազատ վէ միւսթազիլ պիր հալտէ քէնտի իշլէրին քէնտիսի խտարէ էտէր իսէ տէ՝ պիւ-թիւն մէմլէքէթ պիր թէլտէն էօթէճէք գատար հէփ վիլայէթլէր մէրքէգէ մէրպուլթ տըրլար: Մէգըլուր 120 միլիօն էհալի պու վասի մէմլէքէ-թին հէր թարաֆընա տաղըլմըշ օլուպ սայըտա փէք չօզ չիֆթլիքլէրտէն մատա քիւշիւք վէ պէօ յիւք 6500տէն զիյատէ շէհրլէրտէ սաքին օլուր-լար: Ամէրիգատա եաչայան հէր 40 առէմէ պիր միւր. միլ արազի տիւշէր: Պու մէմլէքէթին չարգտան զարպա ուզոնլուղու 2500 միլ օլուպ՝ էնի տախի 600-1600 միլ տիր:

Շէօյլէքի պիր քիմսէ Թիւրքիա եա Սիւ-րիատան կէլէրէք Նիւ Եօրք եա Պօսթօնա չըզ-տըղընտա, էյէր Ամէրիգատա կիտէճէյի եէր Դալիֆօրնիա թարաֆընտա Սան Ֆրանսիսկօ եախօտ Լօս Անճէլէս իսէ 2600-2700 միլ տահա Եօլնուլուք էթմէյէ մէճպուր տըր: Պու մէսա-ֆէ իսէ պիւթիւն տէնիզին պօյու գատար ու-զուն տըր: Պէյրութտան ձիպրալթարա գա-տար, եախօտ ձիպրալթարտան Նիւ Եօրքա գա-

տար օլան մէսաֆէ գատար տըր, եախօտ վա-թանտաչլարըն տահա էյի անլայաճազլարը պիր միսալ իլէ սէօյլէյէրէք օ մէսաֆէ Ատանա իլէ Հալէպ արասընտա օլան մէսաֆէնին 20 միսլի տիր: էյէր հայվան իլէ Եօլնուլուք էթմէք մէճ-պուրիյէթի օլաա իտի՝ Եէվմիյէ 9 սաաթ կիտէ-րէք անճազ 100 կիւնտէ Եէթիշիլէ պիլիւր իտի: Շիմտի իսէ պու եիւզ կիւնլիւք Եօլու թըրէն իլէ կիճէ կիւնտիւզ տէվամ էտէրէք իւշ պուշուզ կիւնտէ քէստիլիյօրլար: Ֆիյաթ. էյէր եաթազ ալըրսան առէմ պաչընա 100 տօլար, էյէր եաթազսըզ կիտէրսէ 75 տօլար տըր:

Էվրօփանըն (Րուսիա միւսթէսնա օլարազ) 23 հիւքիւմէթլէրինին նուֆուս հիսապը 360 մի-լիօն օլուպ՝ մէմլէքէթլէրինին իսթիյապ էթտի-յի արազի իսէ իքի միլիօն միւրէպպաա միլ տիր. տէմէք օլուր քի էվրօփա նուֆուզ հիսա-պը իլէ Ամէրիգանըն իւշ միսլի, իսթիյապ էթ-տիյի արազի իսէ Ամէրիգա արազիսին իւշ-տէ իքիսի գատար տըր: Եանի Ամէրիգատա հէր 40 առէմէ պիր միւր. միլ արազի տիւշիւյօր ի-քէն՝ էվրօփատա հէր 180 քիմսէյէ պիր միւր. միլ արազի տիւշէր: Պու մուզայէսէ պիր տէրէ-ճէ ումումի իտի. պիր ազ տա հէր քէսէ իսիմլէ-րի մալիւմ պիր թազըմ միլլէթլէր գիքըր էտէ-րէք պիր մուզայէսէ եափալըմ:

Մէսէլա՝ Ֆրանսա, 40 միլիօն սէքէնէ վէ 212,000 միւր. միլ արազիյէ մալիւք տիր. տէմէք տիր քի սէքէնէ Ամէրիգանըն իւշտէ պիրի ի-քէն՝ արազիճէ անճազ 14տէ պիրի տիր: Ամէրի-գատա հէր 40 նուֆուսա պիր միւր. միլ արա-զի տիւշիւյօր իքէն Ֆրանսատա հէր 141½ քիմ-սէյէ պիր միւր. միլ արազի տիւշիւյօր:

Իթալիա 37½ միլիօն սէքէնէ վէ 118,000 միւր. միլ արազիյէ մալիւք օլուպ՝ սէքէնէճէ Ամէրիգանըն իւշտէ պիրի, արազիճէ 24տէ պի-րի տիր: Իթալիատա հէր 318 քիմսէյէ պիր միւր. միլ արազի տիւշէր:

Ալմանիա 60 միլիօն սէքէնէյէ վէ անճազ 183 պին միւր. միլ արազիյէ մալիւք օլուրը հալ-տա՝ Ամէրիգանըն եարըսը գատար սէքէնէսի վար վէ արազիսի անճազ 17տէ պիրի տիր: Ալ-մանիատա հէր 327 քիմսէյէ պիր միւր. միլ ա-րազի տիւշէր:

Ճափօնիա 57 միլիօն սէքէնէ վէ 148,756 միւր. միլ արազիյէ մալիւք օլուպ՝ սէքէնէսի Ա-մէրիգա էհալիսին եարըսը գատար իքէն, ա-րազիսի անճազ 20տէ պիրի տիր: Ճափօնտա հէր

390 քիմսէյէ պիր միւր. միւ արազի տիւշէր :

Ինկիլթէրրա եանի Ինկլէնտ վէ Սգօշիա. սէ քէնէսի 40 միլիօն, արազիսի իսէ անճագ 90,000 միւր. միւ օլուպ՝ սէքէնէսի Ամէրիգանըն իւշտէ պիրի իքէն արազիճէ 33տէ պիրի տիր: Ինկիլթէրրատա Հէր 444 քիմսէյէ պիր միւր. միւ եէր տիւշէր: Պու սըրատա Ինկիլիզլէրէ ախտ օլուպ վիւսաթը իքի վէ րուպ Ամէրիգա գատար պէօյիւք օլան Գանատա վէ Ավսթրալիայը ունութմամըլը:

Տիւնեատա սէքէնէսինէ կէօրէ էն ազ եէրի օլան միլլէթ Պէլճիգալըլար տըր: Սէքէնէսի 7½ միլիօն օլուպ արազիսի անճագ 11,300 միւր. միւ տիր. չէօյլէքի սէքէնէճէ Ամէրիգանըն 16 տա պիրի իքէն, արազիսի Ամէրիգանըն արազիսինին անճագ 265տէ պիրի տիր: Պէլճիգատա Հէր 655 քիմսէյէ պիր միւր. միւ եէր տիւշէր:

Ամէրիգա պու գատար վասի պիր մէմլէքէթ օլմադլէ պէրապէր պիր դարիպ իշին աւնըն իշինտէ դայիպ օլմադա պիր միւնասէպէթ եօգ տըր: Լիսան պիւմէտիյին Հալտէ էյէր էլլիտէ պիր միւքէմէլ էտրէսին վար իսէ՝ զօրգմա. կիճէ եա կիւնտիւք օլմասը, կիտէճէյին եէրին եազըն եա ուզադ օլմասը, Հէր քէսէ մալլիւմ եա տօլաշըք պիր մահալ օլմասը մանի տէյիլ տիր: Գօլայ եա կիւճ էնճամ արառըլըն եէրի պուրուրըն: Թրամվայլար 5 եա 7 սէնթ իլէ սէնի պիւթիւն չէհրի տօլաշտըրըլար: Ֆազաթ անլէր օլուր օլմադ սօգադլարա կիրիպտէ սէնի իսթէտիյին էվին գափուսոս է էօնիւնէ գօյամազլար. զիրա անլէրին եօլու մահտուտ տըր: Ֆազաթ էյէր փարան վար իսէ՝ Թէքսիճի (օթօմօպիլճի)լէր սէնի իսթէտիյին էվին եա մաղազա եա հօթէլլին գափուսը էօնիւնէ Թէսլիմ էտէրլէր. սէնին իշին անճագ կիտէճէյին սօգազըն վէ էվին նօմէրօսընը վէրմէք եա սէօյլէմէք տիր: Անլէր սէնի գուշ կիպի ուշուրուպ կիտէճէյին եէրին գափուսոս է էօնիւնտէ տուրուրլար: Զաթէն պու մէմլէքէթտէ նալչա եօգ տըր, սէս չըգարան տա իշ պիթիւրէն տէ ազճէ տիր:

Հ. ԿԵՕՎԳԱԼԱՅՃԵԱՆ

ՄԻԽԹԵՆԵՎԿԻ

ԱՄԻՐԻԳԱՆԸՆ ԳՕԹԱ ԳԱՆՈՒՆՏԱ ԵՖՆԻ
ԹԱՏԻԼԱԹ

Ամէրիգայա Հիճրէթ իշին գօնուլմուշ գօթա նիգամնամէսինտէ պազը Թէպտիլաթլար գօնկրէս Թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տըր: Պու եէնի գանուն իլէ պազը պիրպիրինտէն ալըլմըլ Ֆամիլեալար պիրլէշէպիլէճէք տիր: Պու Թատիլաթ արզու օլունան տէրէճէտէ տէյիլ իսէ տէ էփէյի գօլայլըք վէրիյօր: Եէնի գանուն աթիտէքիլէր տիր:

1. Սիթիզընլարըն էվլատլարը 21 եաշընա գատար գօթատան տըլարը օլարադ կէլէպիլէճէքլէր: էվլէլա 18 եաշընա գատար իտի:

2. Սիթիզըն օլան գատընլարըն գօճալարը տէրհալ կէլէպիլէճէք գօթասըք. էվլէլա եալընըք սիթիզըն էրքէքլէրին գարըլարը կէլէպիլի իտի:

3. Սիթիզընլարըն փէտէր վէ վալիտէլէրի գօթատա Թէրճիհ օլունաճագ եանի պիւթիւն գօթանըն եիւզտէ 50սի պուրլարա հասը օլաճագ. էվլէլա պու Թէրճիհ օլունան գօթա իշինտէ էվլատլար, զէվճ վէ զէվճէլէր տէ վար իտի, չիմտի եալընըք վալիտէյնէ մախսուտ տըր:

4. Գօթանըն պագի գալան եարըսը տա Ամէրիգայա նիգամի սուրէթտէ կիրմիշ, լաքին սիթիզըն օլմամըլ օլան քիմսէլէրին գարըլարը վէ 21 եաշընտա էվլատլարընա Թախսիս օլունաճագ:

Պու գանունա կէօրէ սիթիզընլար տէրհալ «պիթիշըն Փօրմ 6338 տէնիլէն իսթիտա իլէ Ուօ չինկթօնա միւրաճաաթ էթմէլի տիրլէր: Սիթիզըն օլմայանլար կէլտիքլէրի վափօրըն իսմինի վէ եէթիշտիքլէրի Թարիլի պէյան էտէն պիր էֆիտէվիթ եօլլամալը տըրլար քէնտի էվլատ եա գարըլարընա, ծնլար մահալլի գօնուօլօլարա միւրաճաաթ էտիպ՝ պիր ան էվլէլ գայտ օլմալը տըրլար:

ԹԻԻՐԲԻԱՆԸՆ ԹԱՀԻՐ Ի ՆՈՒՖՈՒՍԸ

1921տէ նէշը օլունան րէսմի սթաթիսթիքէ կէօրէ Թիւրքիանըն էհալիսի 1914տէ 20 միլիօն 900 պին իմիշ: (Սթէյքսմէնգ երը Պուլ): Այնի քիթապ 1923տէ Թիւրքիատան ալըլան Սիւ-

րիա, Պաղեստին, Իրազ վէ Արապիսթան էհա-
լիսինի 8 միլիոն 400 պին կէօսթէրիօր: Շու
հալտէ Թիւրքիստա 12½ միլիոն էհալի գալմը
օլաճադ տըր: Սիւրիա սէքէնէսի 1914տէ 3 մի-
լիոն իմիշ: Պաղեստին 541,000: Պազիսի Իրազ
վէ Արապիսթան:

Պու 12½ միլիոնտան թէնդիլ էտէրէք 4 մի-
լիոն Բուսլար վէ Հալլար, 2 միլիոն մուհարէ-
պէ, հիճրէթ վէ խասթալըզլար սէպէպինտէն
թէլէֆ օլան Թիւրքիսթ, պիր միլիոն տա զարպի
Թրաքիա վէ ատալար էհալիսի կէրիտէ գալըր
5½ միլիոն էհալի չիմտի Թիւրքիստա:

1926տա Թիւրքիա հիւրիւմէթինին Սթան-
պօլ Ամէրիգա գօնսօլօսը Մր. Բէվէնտալա վէր-
տիի հիսապա կէօրէ, Անատօլու չիմտի 66 վի-
լայէթէ թաքսիմ օլմուշ վէ 6 միլիոն էհալի վար
իմիշ: Բուսլէի թարաֆընտա 6 վիլայէթ վար ի-
միշ, պիր միլիոն 300 պին էհալի իլէ: Տէմէք քի
7½ միլիոն գատար պիր սէքէնէ գալմը տըր:
Թիւրքիստա չիմտի էվվէլքի միւթէսարըֆլըզ
լար վիլայէթ սալըլըօրլար:

Հալ պու քի 1927 Հոկտ. 28 թահրիր ի նու-
ֆուսընտա Թիւրքիա էհալիսինի 13 միլիոն 600
պին կէօսթէրիօրէր: Պու հիսապարտա հալա
Գիւրտէրին զըթալը վէ թէհհիրիտէն սօնրա
նէ օլտուղու մալիւմ տէյիլ տիր: Շու մալիւմ
տիր քի Թիւրքիստա պիր գաշ էէրլէրտէն մա-
տա, մուսթազամ թահրիր ի նուֆուս եսփմադ
միւմըին օլմատը:

1926տա Մր. Բէվէնտալա վէրիլէն հիսապ
իլէ սօնրա կէօյա եսփըլան թահրիրի անլամադ
իչին պազը վիլայէթլէրի զիքը էտէլիմ:

Ատանա՝ գօնսօլօսա վէրիլէն հիսապ, 106
պին: Ատանա՝ 1927 Քէմալըն թահրիրի 206 պին:
Այնթապ 95,000, Ք. Ինքի 213 պին: Էնգարէ 189
պին Ք. 400 պին: Պիթլիս 18 պին. Ք. 90 պին:
Տիարպէքի 79,000, Ք. 193 պին: Էրզրում 151
պին. Ք. 260 պին: Գայսէրի 169 պին. Ք. 250
պին: Գօնիս 290 պին. Ք. 500 պին: Իզմիր 204
պին. Ք. 532 պին:

Միսալ իչին Գօնիսյը ալալըմ: Պու էն պէօ
յիւք վիլայէթլէրտէն պիրի իտի. վէ Անթալիա.
Նիկտէ. Պուրտուր. Սփարթա. Ադ Շէհիր, Նէվ
չէհիր. ճիւմլէսի տախիլ օլտուղու հալտէ 900
պին նուֆուս վար իտի, վէ Նիյաէ, Անթալիա,
Նէվչէհիր թարաֆընտա սալթ Բուսլարտան
իպարէթ գազալար վէ քէօյլէր վար իտի: Հէ-
ման Նիկտէ էթրաֆընտա 500, 800, 1000 խա-

նէլի, 15-20 քէօյլէր վար իտի: Շիմտի վիլա-
յէթտէն հէփ օլ պիր գըսմլար ալըլտըգտան վէ
Բուսլ, էրմէնի չըգտըգտան սօնրա 500 պին էհա-
լի գալմը օլուօր: Պէօյլէ պիր հիսապ անճադ
Թիւրք տէֆթէրինտէն չըգապիլիլ:

Հէր նէ սուրէթլէ հիսապ օլուսսա Թիւրքիա
տա 6 միլիոն էհալի պիլէ օլմասը միւլքիլ տիր:

ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Մայիս 13տէ Պատ. Ենովք Կէօքէօգեան
Պէյրութ քիլիսէսինտէ Աւետարանիչ Թախսիս
էտիմիշ տիր: Պու մագսէտ իչին Կիլիկիա Մի-
ութիւնը թարաֆընտան Վեր. Կ. Յարութիւն-
եան, Վեր. Տ. Անդրէասեան վէ Վեր. Ն. Սար-
եան պիր գօմիսիօն թային էտիմիշ օլուպ՝ ան-
լէր Պատ. Կէօքէօգեանը իմթիհան էթտիքտէն
սօնրա թախսիս էտիմէսինի միւնասիպ սալա-
րադ Կիրակի էօյլէտէն սօնրա պինի միւթէճա-
վիզ պիր ճէմաաթ հուզուրընտա եէտի չօպան-
լար էլիլլէ ձեռնադրութիւն խըտմէթինի իճրա
էյլէմիշլէր տիր: Պիւթիւն խըտմէթի փէք միւ-
թէէսսիր օլուպ՝ օրատա հազըր պուլուսնան Ե-
րուսաղէմ Փաթրիք վէքիլի Գեր. Մ. Վարդա-
պետ ճընաղեան, Կիլիկիա Կաթողիկոս Առաջ-
նորդը Գեր. Մ. Վրդ. Տօհմուսի, Երեցական իլ-
մի իլահի մէքթէպի փրօֆէսօրլարընտան Տօգ.
Նիգըլ, Պէյրութ Արապ Երից. քիլիսէնին չօ-
պանը Վեր. Միւֆիտ տախի չօպանա վէ ճէմա-
աթա մուֆիտ նասիհաթլարտա պուլուսնուշլար
տըր:

Պու խըտմէթ էսնասընտա Պրն. Յակոբ Իւ-
վէգեանըն տէլալէթի ալթընտա օլան գուսյր
իլահիլէր վէ չարականլար թէրէնիւմ էտէրէք
ճէմաաթ իւզէրինտէ փէք խօշ թէէսիրաթ հա-
սըլ էյլէտիլէր:

Վեր. Ենովք Կէօքէօգեան Ատանա վիլա-
յէթի տախիլինտէ Հարունիյէ (Խարնը) Ինճիլի
քիլիսասընըն սարկաւազը էքիզ աղանըն մախ-
տումը օլուպ՝ սէպալէթիտէն տինտար փէ-
տէրինին վէ օ Ատանա գըթալընտա էօլտիւրիւլ-
տիւքտէն սօնրա, միւմին վալիտէսինին իտա-
րէսի ալթընտա փէրվէրտէ էտիմիշ, վէ Պէյ-
րութաքի Երեցական իւմ ի իլահի մէքթէպին-
տէ վարզլըզ իչին հազըրլանմը տըր: Մայիս
14 աղչամընտա ճէմաաթ թարաֆընտան վէրի-
լէն իւսսի ճէմիյէթտէ աղալար քէնտի խօշ հիս-
սիյաթլարընը պէյան իլէ, չօպանա հէր ճիհէթ-

տէ մուսավին պուլունաճագլարընը վատ էյլէ-
միշլէր տիր:

ՎԵՐ. Յ. Յ. ՄԱՆՈՒՇԱԿԵԱՆ

Պատ. Նիկողոս Ս. Փափագեան Նիւ Եօր-
զըն Մէտիսըն Փարք Մէթօտիսթ քիլիսէսինտէ

ՎԵՐ. Ն. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Թախսիս էտիմիշ տիր: Նիւ Եօրգտան Վեր.
Փուլ վէ փէթըրսընտան Վեր. Սթրաթհըր, հա-
զըր պուլունուպ րուհանի մէմուրիէթին մանա
վէ էհէմմիէթինի իյզահ Եօլլու վաղլար իրատ
էթտիլէր. պու. վաղլարը Պատ. Գալէմքեարեան
էրմէնիճէյէ թէրճէմէ էյլէտի: Պատ. Հ. Գա-
լաճեան նամղէտի ճէմատթ հուզուրընտա իմթի
հան էյլէտիքտէն սօնրա միւմաիլէյս մինպէրէ
տալէթ էտիլէրէք Վեր. Փուլ, Վեր. Սթրաթհըր
վէ Վեր. Գալէմքեարեան էլի իլէ Թախսիս էտիլ
տի: Խըտմէթլէր հազըրուռն իւզէրինտէ ունու-
տուլմագ րուհանի թէէսիլլէր հասըլ էյլէտի:

Հ. ԳԱԼԱՃԵԱՆ

Ամէրիգանըն Րիփուպլիքըն փարթի ըհիւլէ-
րի մէն ի միւսքիրաթ նիզամընա էհէմմիէթ վէ-
րէրէք պու ինթիսապ միւնասէպէթիլէ քէնտի
պէյաննամէլէրինտէ օլ դանունը սըզը սըզըյա
հաֆազա էտէճէլէրինի իլան էյլէտիլէր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ճէմիյէթ ի Ագվամ մէճլիսի էփէյի գըրթի-
գալը զէմանլար կէշիրտի: Լէհիսթան իլէ Լիթ-
ուանիա արասընտա Վիլնա շէհրի տավասը մէյ-
տանա կէլտի. լաքին Լիթուանիա պաշ վէքիլի
հիշ պիր ույուլմագ Եօլլունա կիթմէտի. Վիլ-
նայը պիւա շարթ իսթէյօր իտի: Ագալիյէթ-
լէր մէսէլէլէրինի հալ էթմէք իշիւն պիր գո-
մօսիօն թային էթմէք իսթէտիլէր վէ էհալիսին-
տէ ագալիյէթ օլմայան պիր մէմլէքէթ տէյու
Սփանիայա թէքլիֆ էյլէտիլէր իսէ տէ օրատա
տախի պաշգա պիր միլլէթ վար իմիշ:— Բու-
մանիա իլէ Մաճարլար արասընտա Սէն Կօթար-
տան սիլահ գաշըրմագ մէսէլէսինի մէճլիս միւ-
ղաքէրէ էթմէք իսթէտի իսէ տէ Մաճար մու-
րախիսալարը մէճլիսի թէրք էթտիլէր վէ օ ի-
շի տախի թէէլիլէր էթմէյէ մէճպուր օլտուլար:
— Ալամանլար իլէ Ֆրանսըղլար արասընտա Բէ-
նօ հէվալիսինին թախիյէսի մէսէլէսի վար տըր
քի պու տէֆալըգ Ալամանլար օնու մէճլիսէ կէ-
թիրմէքտէն վաղ կէշտիլէր: Չին թարաֆըն-
տան ճափօնա դարշը օլան շէքվայը տախի տին-
լէյէմէտիլէր: Պու ճիւմլէ վազաալար ճէմիյէթ
ի Ագվամըն հալա սաղլամ պիր էսաս իւզէրին-
տէ օլմատըղընը վէ էլինտէ իճրա դուվլէթի օլ-
մատըղընը կէօսթէրիյօր: Այնի զէմանտա Ա-
մէրիգանըն մէն ի հարպ թէքլիֆի տախի պէօ-
յիւք տէօվլէթլէր թարաֆընտա միւղաքէրէ օ-
լունուպ՝ սայքի ճիւմլէսի տէ գապուլ էթմէյէ
հազըր տըրլար: Ճէմիյէթ ի Ագվամ մէճլիսի
եաղ իշիւն թաթիլ էտիմիշ տիր:

Մ. Ամէրիգատա մուհրիմ մէսէլէ ըհիս ին-
թիսապը տըր: Քանսաս Սիթիտէ Րիփուպլի-
գան մուրախիսալար իճթիմա էյլէտիլէր: Ամէ-
րիգանըն հէր թարաֆընտան կէլէն վէքիլլէր էն
ճամ շիմտիքի թիճարէթ նաղըրը Հուվըրը Էքսէ
րիյէթլէ նամղէտ սէշտիլէր: Հուվըրա դարշը
չիֆթիլէր հէր թարաֆտան կէլիպ նիւմայիշ
եափտըլար իսէ տէ մուվաֆֆագ օլմատըլար:
Տէմօգրաթլար տախի պիրինի նամղէտ սէշէճէք
վէ էհալի պունլարտան պիրինէ րէյ վէրէճէք
տիր: Շիմտիյէ գատար ինթիսապ իշինէ 700
պին տօլար մասրաֆ օլմուշ տըր:— Գալիֆօր-
նիատան իւշ քիշի թէյյարէ իլէ Ավսթրալիայա
ուշտըլար. իլք գօնագ Հօնօլուլու ատասը իտի
քի 3000 միլ տիր, անտէն Ֆիճի ատալարընա
2000 միլ, անտէն Ավսթրալիայա ուշտուլար

քի ճէման 7800 միլ մէսաֆէ տիր:— Նիւ ծէր-
զիտէ ընտիրյում ֆապրիգասընտա իշէյէն 5 գըզ
լար եաժաշ եաժաշ ընտիրյումտան զէհրլէնմիշ-
լէր վէ հայաթլարընտա իմիտ եօզ իտի: Պուն-
լար գոլմփանիայա տաժա աշըպ հէր պիւրի օ-
նար պին տօլար թազմինաթ վէ սէնէվի 600էր
տօլար ալմաղա հիւքմ ալտլար:— Ինկիլթէր-
րատան 1200 գատար Ժողովական վաւը վէ աշ-
խարհականլար 20ինճի ասըն ֆիլիքիմլէրի հա-
լինտէ Պօսթոն վէ Նիւ Եօրպը զիյարէթ էյլէ-
տիլէր: Հէր իքի շէհրտէ Ժողովականլար թա-
րաֆընտան փէք իհթիրամալ գապուլ օլունտու-
լար:

Անկլիկան քիլիսէնին բուհանի հէյէթի օլ
քիլիսէնին տուա քիթապընտա պազը թատիլաթ
վէ թէպտիլաթ եաիարադ անը թաստըզ էթ-
տիրմէք իշին պիր գաշ այ մուգատտէմ ֆար-
լամէնթօյա թազտիմ էթմիշլէր վէ լաքին Մէ-
պուսան Մէճիսի անը ըհտտ էթմիշ իտի: Պու-
տէֆա օլ թատիլաթը պիր ազ թաիֆիֆ էտէ-
րէք թէքրար ֆարլամէնթօյա թազտիմ էթտի-
լէր իսէ տէ պու տէֆա տաիի ըհտտ էտիլտի:
Իճրա էտիլէն թատիլաթ պաշլընա պատարադ-
տա գուլլանըլան էքմէյի վէ շէրապը հըֆզ էտիպ
խասթալարա կէօթիլըմէյէ աիտ օլտըզընտան
պունը քիլիսէնին Գաթօլիքիլիյէ տէօնմէսի մա-
նասընտա ալարադ մէպուսանըն էքսէրի մու-
լալիֆ պուլունտուլար:

Յրաւսա հիւքիւմէթի պու կիւնլէրտէ ֆը-
րանզըն գըլմէթիին թէսպիթ էտէճէք տիր:
Փուէնգարէ նութգընտա պու մէսէլէնին զայէթ
նազիք վէ մուհիմ օլտուղունու պէյան էյլէ-
միշ տիր: շիւնքի Յրանգա զիյատէ գըլմէթ վէ-
րիլսէ կէրէք Յրանսա պանգասը վէ կէրէք հիւ-
քիւմէթ պիր չօզ պօրճլարա միլիօնլարնա ֆը-
րանզ զիյատէ վէրմէյէ մէճպուր օլաճադ տըր:
— Սիւրիա միլլի մէճլիսի Շամտա աշըլմըշ
տըր, 69 մէպուսլար վէ գապինէ ազալարը հա-
զըր օլմուշլար: Պաշ վէքիլ շէյի թաճէտտին
էվրօփա էլպիսէսի վէ պաշընտա սարըզ իլէ կէլ
միշ տիր: Պիր պէօլիւք ասքէր սէլամա տուր-
մուշ տըր: Հաշիմ պէյ Աթրաշ մէճլիս ըհիսի
սէշիլմիշ տիր: Մէճլիսին էքսէրիյէթի միլլի-
ճիլէրտէն իպարէթ օլուպ՝ պունլար Սիւրիա
իշին պիր գանուն ը հասսի հազըրլայաճազլար
վէ մէմլէքէթին իտարէսի փատիշահլըզ իլէ մի՞
եօզսա ճիւմհիւրիյէթ մի օլաճաղընը թային է-
տէճէքլէր տիր: Պիր պէօլիւք ազընթը վար տըր

քի Հիճազ փատիշահ իպն ի Սուլուտըն օղլու Ա-
լի Հայտարը փատիշահ իլան էյլէսինլէր: Օ
հալտէ Սիւրիա Յրանսա իլէ պիր ահտնամէ իմ-
գալայաճադ տըր: Յրանսըլլար շիմտիլէք պի-
թարաֆ տուրուլլար:

Իթալիա իլէ Եուկօսլաժիա ալազասը դա-
յէթ թէհիքէլի պիր հալտէ տիր: Սըրպլար Ի-
թալիա ալէյհինէ նիւմայիշլէր եափըպ պիր չօզ
Իթալիան տիւքեանլարընը եաղմա էթտիլէր վէ
գօնսօլաթօյա հիւճմ էթտիլէր իտի: Սէրպիա
հիւքիւմէթի ըհսմէն թարգիլէ էտիպ ճիւմլէ գա-
լար վէ զիյանլարը թէէտիլէ էթմէյէ բազի օլ-
տու: Իթալիա տա Զարա թարաֆընտա տա Ի-
թալիանլար Սըրպ գօնսօլաթօսընա վէ թէպաա-
լարընա հիւճմ էյլէտիլէր վէ պու իքի միլլէթ
արասընտա տիւշմէնիլէք կիթտիքճէ արթըյօր:
Իթալիա սէֆարէթիինէ թաշլար աթըպ ճամլա-
րը գըրտըլար: Մուսօլինի այան հուղուրընտա
պիր նութգ էտիպ տաիմա սուլհտան պահս էյ-
լէմիշ տիր: շէօյլէ քի ճիւմլէ տէօվլէթլէր իլէ
ալազանըն էյի օլտուղունու վէ հաթթա Սէրպ-
լէր իլէ տաիի սուլհ իւզըէ օլտուղունու պահս
էյլէմիշ տիր: Մուսօլինիին պու եօլտա աղզընը
շէվիլմէսի փէք տիգաթա շայան տըր: Մուսօ-
լինի Զէմպըրլէյն իլէ տաիի կէօրիւշէճէք տիր:
վէ պու մուլազաթա էհէմմիյէթ վէրիլիյօր: Ի-
թալիա իլէ Թիւրքիա արասընտա 5 սէնէ իշին
պիր մուհիտէ իմզալանմըշ տըր: Պու ահտնա-
մէյէ կէօրէ հէր իքի թարաֆ օլ պիրի հարպա
կիրէր իսէ պիթարաֆ գալաճադ տըր: Թիճա-
րէթճէ նէ շարթլար օլտուղու մալիւմ տէյիլ
տիր:— Շիմալի Գուլպա սէֆէր էտէն Իթալիա
նամ թէյյարէտէն 2 հաթթա իսպլէր ալընմա-
տը իտի: Սօնրատան ըհտիյօ իլէ գօնուղունու
քի գուլպա 200 միլ գատար պիր մէսաֆէտէ
պուզլար իւզէրինտէ տիրլէր: 18 արգատաշլար
տան իւշ թանէսի վէֆաթ էթմիշ, պազիլէրի
սօղուգտան տօնմադ թէհիքէսինտէ տիրլէր:
Իւզէրինտէ օլտուզլարը պուզ եաթաղը հարա-
քէթ էտիյօր վէ պիր պիրինտէն ալըլըյօրլար:
Նօրվէկիտտան, Բուսիտտան իմտատ եէթիշտի-
րիլէճէք տիր: Պու թարիիսէ գատար հալա իմ-
տատ եէթիշմէտի, գափտան Նօվիլ ըհտիյօ Ի-
լէ պիլտիրիյօր քի թէյյարէ եէրէ տիւշմիւշ վէ
խարապ օլմուշ տըր, քէնտիլէրի իսէ պուզտան
գուլիպա իշինտէ պարընըյօրլար վէ սօղուգտան
էլլէրի ալազլարը կանկրէն օլույօր:

Ալաւմնիատու ինթիխապտա Սօսիսալիսթ-

լէր գազանմըջ օլտուղունտան հիւքիւմէթի օն-
լար թէշքիլ էտէճէք տիր: Պու սէպէպտէն Հին-
տէնպուրկ սապըզ պաշ վէքիլ Մուէլըը չաղը-
րու պապինէ թէշքիլինի օնա իհալէ էյլէտի:
Շթրէզմէն եինէ խարիճիյէ նաղըըը գալաճազ
տըր:— Աթ արապալարընըն օրթատան գալըզպ
եհրինէ օթօմօպիլ կէշմէսի շու գէմանընտա
Պէրլինտէն Կիւսթալ իսմինտէ պիր արապաճը
30 սէնէլիք արապասը վէ 30 եաշընտա աթը իլէ
եօլա չըզըպ Փարիզէ կիթտի, Փարիզտէ թալէ-
պէլէր պու իւթիյարը պիր հիւնքեար կիպի գա-
պուլ էտիպ անըն շէրէֆինէ զիյաֆէթլէր չէք-
տիլէր վէ տէպտէպէ իլէ կէզտիրտիլէր: Արա-
պաճը Կիւսթալ Պէրլին Փարիզ եօլունու իքի
այտա քէստիրմիշ տիր:

Եունանիսքան իլլէրի հալա դարըըզ կի-
տիյօր: Վէնէզէլօսըն սիյասէթէ ալտէթի փէք
չօզ դարըըզըզա սէպէպ օլտու. Վէնէզէլօս
կէրէք միլլի մէճլիստէ, կէրէք էհալի արասըն-
տա էքէրիյէթ պուլամայաճաղընը կէօրիւպ,
րէիսէ թէքլիֆ էյլէտի քի գապինէ թէշքիլինի
Ձաիմիսէ թէվտի էյլէսին: Եունանիսթանտա
գըրալիյէթ թարաֆտարըըը հալա գուվլէթլէ
չալըըզօր: Եէնի ինթիխապտա պու մէսէլէ տա-
խի հալլ օլունաճազ տըր, եանի Եունանիսթան
ճիւմհիւրիյէթ միլ գըրալիյէթ մի օլաճազ տըր:
Տիկէր թարաֆտան թիւրքիա իլէ օլան մուխա-
լիֆէթլէր հալա հալլ օլամըը տըր: Շիմտի
թիւրքիա իլէ կէրէք ասքէրի վէ կէրէք պահրի
գուվլէթի թահտիտ էթմէք մէսէլէսի վար: Հէր
իքի թարաֆ ասքէրիլիք միւտտէթինի պիր պու-
չուզ սէնէտէն պիր սէնէյէ էնտիրմէք վէ թէյ-
յարէ հէմ օնաննամ գուվլէթինի արթըրմամազ
իչիւն պիր ահտնամէ եափմազա չալըըզօրլար:
էլհասըլ չարգտա իթալիա վէ Սէրպիա կիպի
Եունան վէ թիւրք արասընտա մուհիմ մէսէ-
լէլէր վար տըր քի տաիմա թէհլիքէ օլապիլիլի:
Վէնէզէլօս ինթիխապտան սօնրա եինէ Եունա-
նիսթանը թէրք էտէճէք տիր:

Րուսիատա կէչէն Դեկտեմբերտէ սիւրկիւն
էտիլմիշ օլան Գօմմիւնիսթ մուխալիֆլէրէ կէ-
րի Րուսիայա կէլմէյէ միւսաատէ օլունմուշ
տր: Պունլար Գօմմիւնիսթ գօնկէսին վէրտի-
յի գարարլարա րազի օլմուշլար վէ արթըզ մու
խալիֆ օլմայաճաղլար: Պունլար 100 քիշի գա-
տար իտիլէր իսէ տէ պէօյիւքլէրի թրօցքի, Ձի-
նովիէվ, Գամենէֆ վէ Պիատակոֆ տըրլար:—
Րուսիատա Եհհուտիլէրէ պիր չիֆթճի միւս-

թէմլէքէսի եափմազ իչիւն Ամէրիգատա 7 մի-
լիօն տօլար թօփլանմըջ տըր: Ամէրիգա Եհհու-
տիլէրի պու մէպլաղը օն միլիօնա տօլտուրա-
ճաղլար տըր:— Գէրէնսքի գէմանընտա խարի-
ճիյէ նաղըըը օլան Միւլիւքուլ Նիւ Եօրքա կէ-
լիպ պիր նութգ իրատ էյլէտի: Րուսիանըն գա-
խիւրէճէ տարլըըը շիմտիքի ուսուլը իտարէ եիւ
զիւնտէն օլտուղունու պէյան էտիպ՝ ճարլըըն
արթըզ կէրի կէլմէյէճէյինի, արազիլինի թէք-
լար քէօյլիւտէն ալընմայաճաղընը իլալէ իլէ
Րուսիանըն իչէրիտէն ինզիլապ իլէ եալաշ եա-
վաշ տէմօգըրաթ պիր հիւքիւմէթ օլաճաղընը վէ
ֆարգըլ միլլէթլէր տաիմա ֆէտէրասիյօն ու-
սուլը իլէ պիրլիքտէ գալաճաղընը սէօյլէտի:

Ձիմ տախիլի մուհարէպէսի չօզ նազիք վէ
թէհլիքէլի նօթթայա եէթիշմիշ տիր: Փէքին
տիգթաթօրը Ձանկ Յօլին Մուգտէնէ գաչար ի-
քէն վալօնընա պօմպա աթըլարազ եարալան-
տը. սօն խապէրլէրէ կէօրէ վէֆաթ էթմիշ տիր:
Փէքին ճէնուպի օրտուլար թարաֆընտան գապթ
օլունաճազ լաքին ճէնուպտա տախի իքի ճէ-
նէրալլար արասընտա րէգապէթ վար տըր վէ
պիր չարիւշմազ օլուր գօրգուսու վար տըր:
Ճէն. Ֆէնկ նամ Գրիսթիան ճէնէրալ 70 պին աս-
քէր իլէ չէհրաէն տըլարըտա տըր, Ճէն. Եէն
չէհրի իլլալա հաղըրլանըյօր: Պիր թարաֆ-
տան իվրօփալըլարըն մուհաֆազասը իչիւն միւս
թահքէմ պիր տաիլէ այրըմըջ տըր: Թիէնցի-
էնտէ 30 պին շէմալ ասքէրլէրի մուգալմէթ
էթմէյէ գարար էթմիլլէր տիր: Եէր եէր ճափօն
ասքէրլէրի իլէ տախի չարիւշմազ վուգու պու-
լույօր: Փէքինտէ մուհաֆազա իչիւն գալան
պիր ֆըրգա ասքէրէ կէօյա միւտախէլէ օլուն-
մայաճազ իտի. հալ պու քի ճէնուպլլար կէլիպ
օնլարը մուհասէրէ էյլէտիլէր վէ էսիր ալմազ
իսթէտիլէր: Պու վազաա էճնէպի սէֆիրլէրի
արասընտա գիլ ու գալէ մուճիպ օլտու վէ նօ-
թա վէրտիլէր: Թիէնցիէնտէ տախի շէմալ աս-
քէրլէր մաղլուպ օլուպ շէհր գապթ օլունմուշ
տըր:

Թիւրքիատա Գիւրտլէր իլէ օլան մէսէլէ հա-
լա գափանմամըջ տըր: Արարատ թարաֆընտա-
քի Գիւրտլէրէ չօզ թէատտի օլույօր իմիշ: Սա-
սունտա իքի Գիւրտ պաղլը օլուպ իտամ օլունա-
ճազ իքէն պաղլարը չէօղիւպ ասքէրլէրի էօլտիւ-
րիւպ գաշմըշլար: Նէսիպին թարաֆընտա
Գիւրտլէրի հիւքիւմէթ թօփլալըպ 1500իւնիւ
գաթլ էյլէմիշ տիր: Տիարպէքի թարաֆընտա

տախի իլթիճա էտէն Գիւրտէլէրտէն 25 քիշի պէյ լէրտէն վէ 500 էհալիտէն գաթլ էտիմիշ տիր: — Սթանպօլ գարըշըգ մահքէմէտէ Զուգուր Օվանըն իմթիյազընը 75 սէնէ իշիւն ալմըլ օլան Ֆրանսըգ Պարօն Վան Տէվլիւտ թաղմինաթ տավա էտիյօր: Քէզա գարըշըգ մահքէմէլէրտէ էվ րօփա թէպաալարը պիր չօգ գարար զիյան տավա էտիյօրլար: — Ալի ձէնանի պէյ 170 պին լիրա վէրմէյէ հիւքմ օլունտու իտի: Պու տէֆա միւլքլէրի հաճղ ալթընա ալընըյօր: — Աֆղան փատիշահը էնկիւրիւտէ գապուլ օլունտուգտան սօնրա կէրի Սթանպօլա կէլիպ Տօլմա Պաղչէ սէրայընա էնմիշ վէ Սթանպօլուն հէր թարաֆընը կէզմիշ տիր: Բուս ֆիլօսը միւլաբիլէյհի Սթանպօլտան ալըպ Պաթումա կէօթիւրէճէք տիր: Թիւրքլէր պիր կիւմիւշ վէ մուրասսա գըլըճ հէտիյէ էյլէտիլէր քի Սթանպօլու պիր Հայ գույումճը եափմըլ իտի: — Բուսիատան Թիւրքիայա պիր գաչ եիւզ պին Թիւրք մուհաճիւր կէլէճէք տիր: Միլլէթ մէճլիսինին սանտըգքեարը 90 պին լիրա չալմըլ օլաուղու իշիւն 5 սէնէ հապ սա հիւքմ օլունտու: ձէպէլ ի Պէրէքէթ մէպուսը Բիզա պէյ իքի պուշուգ սէնէյէ հիւքմ օլունտու:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Նուպար փաշա Նուպարէչէն իշիւն վէրտիյի 100 պին տօլարտան մատա 100 պին տօլար տահա վէրմիշ տիր քի Փարիզտէ հայ Փազիր թալէպէլէր իշիւն պիր տաիրէ եափըլաճազ քի ծրտա եաշասընլար: — Քէլէկեան—Սիսուան որբանոց Պէյրութտա եիւքսէք պիր մէվգիտէ տիր: Պու որբանոց Բարեգործականըն հիմայէսի ալթընա օլուպ՝ օղլան վէ գըլզ ճէման 341 շայիրտ վար տըր 10տան 17 եաշընա գատար: 87սի սանաաթլարլա մէշղուլ տըրլար: Գըլլար տախի էլ իշլէրի էօյրէնիյօրլար: 9 թանէ խօճա վէ վարժուհիլէր վար տըր: Սէնէվի պիւտճէ 7500 ինկ. լիրասը տըր: Ճիւնիէտէքի Այնթապ որբանոցընտա տախի 75 որբուհիլէր վար տըր քի պուրասը մալիյէճէ փէք տար հալտա իտի: Պու տէֆա Ճիւնիէ որբանոցը տախի Քէլէկեան իլէ պիրլէչէճէք, 1500 ինկ. լիրասը Բարեգործականտան պիւտճէ թախ օլունմուշ տըր: Թրապգօնտան 250 հայ Հայաստանա կիթ մէք իւզրէ եօլա չըգմըլ տըրլար: 60 քիշի տախի Արապքիւրտէն Հայաստանա կիտիյօր: — Պէյ

րութտա Վարդապետեանըն գաթլը մէսէլէսինտէն Աղազարեան 15 սէնէյէ մահքիւմ օլմուշ իտի: Պու տէֆա թէմեիգ մահքէմէսի օ հիւքմիւ ֆէսիս էտիպ 4 սէնէ գալապէնտիլէ էանի Թարապուլուտա եաշայըպ հէր կիւն իսպաթը վիճուտ էթմէյէ հիւքմ օլունմուշ տըր: Նիկողոս վէ Թօմազարեան 8էր սէնէ գալապէնտ օլաճազ լար տըր: — Աճէմիսթանըն Ատրպատական գըսմընտա 6 Հայլար տէրտէսթ օլունմուշ, կէօյա օ թարաֆտաքի Բիւրտէրի թահրիք էտիյօրլար իմիշ: — Հ. Բարեգործական 8000 Փրանգ Փազիր թալէպէլէրէ, 15 պին Թօրինօտաքի որբանոցա, 20 պին Փրանգ Ֆրանսատա պալիղ որբլարա, 60 ինկ. լիրասը էջմիաճիւնէ, 20 ինկ. լիրասը Օրթա Բէօյ վարժարանընա թախսիս էյլէմիշ տիր: — Հայաստանտա 837 պին բուպլի գաղթականլար եէրլէշտիրմէյէ թախսիս օլունմուշ տըր: Պունտան մատա 100 պին բուպլի չիֆթճիլէրէ սըղըր, 160 պին չիֆթ ալէթի ալմաղա, 112 պին բուպլի Ֆուգարա Փամիւեալարա, 55 պին եազաճազ վէ թրէքթըրլարա թախսիս օլունմուշ տըր: — Գարա Քիլիսէտէ գումաշ Փապրիգասընտա այտա 9000 մէթրօ գումաշ չըգըյօր: Պու միգտար 55 պին մէթրօյա եէթիչէճէք տիր: — Բօմատա Հայ Գաթօլիք եպս. Ժողով՝ կաթողիկոսական պատարազ իլէ աշըլմըլ տըր: Վաթիգան վաիգի պիր նութգ իրատ էյլէյիպ տէմիշ տիր քի՝ Թիւրքիատա 9 եպիսկոպոս, 126 քահանայ, 47 մայրապետ գաթլ օլունմուշ: Պունլար եալընըգ Գաթօլիքլէր տիրլէր: 2 միլիօն Հայ էհալիտէն պիր պուշուգ միլիօնը գաթլ օլունմուշ տըր: Ագապինէ պիր հոգեհանգիստ իճրա օլունմուշ վէ եպիսկոպոսլար փափա հազրէթլէրինին հուզուրընա չըգմըլ տըրլար: Պատրիարքըլգ աթոռ Սթանպօլտան գալտըրըլաճազ տըր: — Տիթրօյթ շէհրի ճիվարընտա Բօյէլ Օգ նամ գասապանըն միւլ թէմէքըլնէրինտէն՝ Ատանալը Մր. վէ Միսիս Գրիգոր Գօտալազեանըն իւշ քէրիմէսի մէքթէպ տէ մէհարէթ վէ էհլիյէթ կէօսթէրէն շայիրտլէր արասընտա տըրլար: Անլէրտէն իքիսի, Բօզ վէ Մէյրի, կէչէն սէնէ, վէ իւշիւնճիւլիւ, Իզապէլ, պու սէնէ մահալլի ալի մէքթէպտէ իթմամ միւտտէթ էթմիշ տիրլէր: Միս Իզապէլ տիփլօմասըն ալտըգտան սօնրա, սընըֆտաշլարը հէմ մէքթէպին նաղըր վէ միւտիւրի ըէֆա գաթընտա Ուօշինկթընը վէ Նիակարա շէլալէսինի զիյարէթ էթմիշ տիր: Միս Իզապէլի վէ

